

2023-05-25

Handläggare
Thérèse Salomon
Telefon:

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Tertialrapport Tertial 1 2023 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Tertialrapport 1 2023 med bilagor godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner ansökan om medel för kompetensutvecklingsåtgärd om 0,3 mnkr enligt bilaga 4.
3. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till ändrat årsmål för indikator under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 3.2.
4. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till ändrat årsmål för indikator under kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet 3.4.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

08-508 08 000
kungsholmen@stockholm.se
start.stockholm

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål	7
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid.....	7
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	10
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	14
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	26
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv.....	33
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	37
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	40
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarens hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer.....	43
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	46
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	47
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	52
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	55

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	59
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	62
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	65
Uppföljning av ekonomi	68
Uppföljning av driftbudget	68
Resultatenheter	76
Investeringar	78
Försäljningar av anläggningstillgångar.....	80
Verksamhetsprojekt (driftprojekt)	80
Omslutningsförändringar	80
Budgetjusteringar.....	80
Medel för lokaländamål.....	80
Övrigt.....	80
Särskilda redovisningar.....	80
Övrigt	80

Bilagor

Bilaga 1: Blanketset SDN08

Bilaga 2: Sjukfrånvaro mars 2023

Bilaga 3: Verksamhetsvolym och statistik april 2023

Bilaga 4: Ansökan kompetensutveckling fortsättning BPSD

Sammanfattande analys

I tertialrapport 1 redovisas hur och i vilken omfattning stadsdelsnämnden bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Fokus ligger på avvikelser och åtgärder för att nå måloppfyllelse. Utifrån uppmaningar i avstämningsärendet, till stadens nämnder och bolagsstyrelser, har förvaltningen höjt ambitionen för feriearbeten från 150 till 225. Förvaltningen har även reviderat årsmålet för den obligatoriska nämndindikatorn *andelen arbetade timmar av timavlönad personal* från 13 procent till 10 procent.

Förvaltningens sammantagna bedömning är att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål kommer att uppfyllas under året. Under respektive mål för verksamhetsområdet redovisas analys och en kortfattad beskrivning av den verksamhet som bedrivits. För indikatorer som inte uppfylls helt alternativt prognostiseras att inte uppfyllas helt lämnas en kommentar. Jämställdhetsanalys redovisas om det finns utfall och om utfallet är tillräckligt stort. Jämställdhetsarbetet beskrivs mer utförligt under mål 3.7.

Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Förvaltningen bidrar inriktningsmålet genom att erbjuda barn och ungdomar en meningsfull fritid, tillgång till trygga fritidsgårdar och tidiga sociala insatser. Fritidsgårdarna och parklekarna arbetar med att utveckla verksamheterna och främja delaktighet för de som besöker verksamheterna.

Inom förskolan fortsätter fördjupningsarbetet med lek vilket innebär att pedagogerna iscensätter olika lekmiljöer som utvecklar, utmanar och inspirerar barnen till lek. Satsningen för att höja kvaliteten på maten i förskolorna har fortsatt genom bland annat en gemensam meny för alla förskolor och att maten i större utsträckning lagas från grunden. Förvaltningen strävar efter att de kommunala förskolornas kommunikation är enhetlig och tydlig. På stadsdelsförvaltningens Facebooksida publiceras numera ett gemensamt inlägg en gång i månaden för att kommunicera ut innehållet i verksamheterna.

Inom socialtjänsten verksamheter pågår ett utvecklingsarbete inom flera olika områden som barnrätt, kompetensutveckling, tillgänglighet och delaktighet samt systematisk samverkan. Förvaltningen arbetar även förebyggande mot psykisk ohälsa, våld i nära relation och föräldraskapsstöd. För att skapa en systematik i samverkan mellan socialtjänst och förskola kommer socialtjänsten kommer att ha informationstillfällen för pedagogerna på förskolorna. Cheferna och rektorerna har tillsammans enats om vilka risk- och skyddsfaktorer gällande barn som det ska vara fokus på vid dessa tillfällen.

Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen har tillsammans med Kungsholmens och Rinkeby-Kistas stadsdelsförvaltningar blivit beviljade projektmedel från stadens sociala investeringsfond för att utveckla stödet till elever med hög skolfrånvaro genom insatsen skolsociala team plus. Projektet kommer att pågå från första augusti 2023 till och med 30 juni 2025.

För att ge förutsättningar för personer med beroendeproblematik och psykisk funktionsnedsättning att delta i samhällslivet har förvaltningen påbörjat ett samarbete med Västermalms församling för att undersöka förutsättningarna att tillsammans skapa en

mötesplats. Syftet är att bryta isolering för målgruppen och ge möjlighet till råd och stöd samt en meningsfull sysselsättning.

För att säkerställa trygghet, förutsägbarhet och kvalitet i insatserna för personer med funktionsnedsättning fokuserar förvaltningen på att öka medarbetarnas kunskap om kognitionslära. Alla brukare som bor på grupp- och servicebostäder enligt LSS har fått information om att de erbjuds friskvårdskort på stadens simhallar. Detta är en del av arbetet för att öka den fysiska och psykiska hälsan för målgruppen.

Inom äldreomsorgen fortsätter arbetet med att säkerställa att den enskildes vård- och omsorg är trygg och individanpassad. Under tertialet har brukarråd genomförts på de särskilda boendena för att öka delaktigheten och tillvarata de boendes synpunkter i utvecklingsarbetet. Förvaltningen arbetar utifrån den kommunikationsstrategi för intern och extern kommunikation som togs fram förra året för äldreomsorgen. Strategin syftar bland annat till att inspirera, informera och skapa dialog. Under tertialet har verksamheterna fortsatt att arbeta med BPSD-registret som är ett nationellt kvalitetsregister för att minska beteendemässiga symptom vid demens. Arbetssättet bedöms ge goda resultat såsom minskad oro och bättre sömn samt stärker teamarbetet.

Vård- och omsorgsboendena har påbörjat ett projekt (Open) för att öka den fysiska och psykiska hälsan genom fysisk aktivitet tillsammans med näringsrika mellanmål. Projektet börjar i slutet på april och ska pågå i åtta veckor.

Nämndes verksamheter erbjuder meningsfulla aktiviteter och social samvaro oavsett kön, bakgrund och funktionsförmåga. Stadsdelsnämndens stöd till ideella föreningar bidrar till att stärka den ideella sektorns förutsättningar och erbjuda fler aktiviteter och verksamheter av god kvalitet till innevanarna. Under 2023 har det tillkommit flera föreningar jämfört med tiden före pandemin.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Förvaltningen bidrar till inriktningsmålet. De elbesparande åtgärderna i förvaltningen har givit resultat. Mätningar avseende första kvartalet från och med 2020 visar att elförbrukningen stadigt har minskat, där en större minskning är tydlig för första kvartalet 2023.

Äldreomsorgen har i mars startat ett två-årigt projekt kring hållbarhet där samtliga verksamheter är representerade och samverkar. Syftet är bland annat att minska verksamheternas klimatpåverkan genom en hållbar äldreomsorg.

Förvaltningen bidrar till målet om att Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar. Under året fortsätter arbetet med att ställa om skötsel av gräsytor så att de kan utvecklas till ängsmark och långgräs. Arbeta med inventering av lämpliga gräsytor pågår och ny omklassning av tillkommande slåtterytor kan ske till höstens mängdreglering.

Förvaltningen har under perioden inventerat ytterligare platser lämpliga för stadsodling. Även förskolorna erbjuder barnen olika odlingsmöjligheter där barnen får följa hela processen från frö till både blomma och ätbar planta.

Arbetet med att utreda hur strandpromenaden längs Karlbergskanalen kan stärkas och tillgängliggöras har fortsatt under perioden. Klimatinvesteringsmedel har erhållits och ett

programarbete har inletts. En viktig del av programmet handlar om att titta på hur risken för ras och skred kan minska, samt hur flöden vid kraftiga regn kan komma att påverka stabilitet och erosion.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förvaltningen prognostiserar en budget i balans såväl före som efter resultatdispositioner. Förvaltningen säkerställer en långsiktigt hållbar ekonomi genom effektiv resursanvändning, och arbetar aktivt för att effektivisera förvaltningens lokalutnyttjande.

Antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd är fortsatt lågt och har under det senaste året succesivt minskat. Förvaltningen ser dock att behovet av ekonomiskt bistånd kan komma att öka med anledning av rådande lågkonjunktur, hög inflation och det höga ränteläget.

Samverkan är centralt för att möjliggöra anpassat stöd som leder till arbete eller studier. Som en del i att utveckla samverkan ska förvaltningen ingå i Arbetsförmedlingens nystartade Kommunhubb. Syftet med hubben är främja ett långsiktigt, strukturerat och hållbart samarbete mellan Arbetsförmedlingen och kommunen.

Förvaltningen har kontinuerliga samverkansmöten med det lokala näringslivet. Genom platssamverkan förs dialog med näringsidkare, civilsamhället, polisen och representanter från Stockholms stad för att öka trygghet i områden som upplevs särskilt utsatta och bidra till attraktivare miljöer. Trygghetsvandring kommer att genomföras i maj månad.

Förvaltningen arbetar aktivt med att förhindra att barnfamiljer och vuxna placeras i akut logi, vilket har visat sig genom att både antalet barnfamiljer och vuxna i akut logi har minskat jämfört med första tertialet 2022. En tydlig planering mot en hållbar boendelösning utgör en viktig grund i detta arbete.

Förvaltningen bevakar de lokala intressena inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Under perioden har förvaltningen lämnat synpunkter på de två detaljplaner i Kristineberg som håller på att tas fram och står inför samråd. I samband med planarbetet för Kristinebergshöjden framhåller förvaltningen att Kristinebergs slottspark bör planläggas som park för att säkra parkens framtid och de höga kulturhistoriska och ekologiska värden som finns där.

Medarbetare i Stockholm ska ges förutsättningar att kunna göra ett bra jobb. Förvaltningen har förbättrat resultaten i årets medarbetsenkät inom flera områden. AMI (aktivt medskapandeindex) ligger på 84, vilket är en ökning med fyra indexenheter från föregående år. Även ledarskapsindex har ökat med fem indexenheter från föregående år. Arbetet med att öka andelen trygga anställningar genom att minska de ofrivilliga deltidsanställningarna och andelen timavlönade fortsätter.

Arbetet med att stärka förvaltningens beredskap genom aktiva åtgärder och kontinuitetsplanering pågår. Utifrån stadens modell har arbetet med att ta fram en krigsorganisation och krigsledningsplan påbörjats. Förvaltningen arbetar med trygghet och trivsel i stadsdelsområdet på ett förebyggande och systematiskt sätt i samverkan med flera olika aktörer. Åtgärder sätts in och följs upp löpande efter identifiering av risker eller pågående problem.

Kungsholmens stadsdelsområde ska vara öppet, jämställt och demokratiskt. Genom ett gemensamt utvecklingsarbete i förvaltningens arbetsgrupp för mänskliga rättigheter och Agenda 2030 undersöks kopplingarna mellan de sociala, ekonomiska och ekologiska/klimatmässiga aspekterna av förvaltningens arbete. För att arbeta mer systematisk med stadens kvalitetsprogram ska en kommunikationsplan tas fram kring två av de grundläggande förhållningssätten; Stockholmarnas fokus och hållbarhet.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Till inriktningsmålet hör fem mål för verksamhetsområdet och tio nämndmål. Bedömningen grundar sig på att samtliga verksamhetsområdes mål och underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt under året.

Analys och en kortfattad beskrivning av nämndens bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen erbjuder ett varierat fritidsutbud med flera olika fritidsverksamheter som riktar sig till olika målgrupper samt två stycken parklekar. Fritidsgårdarna och parklekarna arbetar med att utveckla verksamheterna och främja delaktighet för de som besöker verksamheterna.

Fritidsgård

Förvaltningen driver fritidsverksamhet genom den egna fritidsgården Kuggen samt fritidsgårdarna Lili (målgrupp barn och unga som identifierar sig inom hbtqi) och Tre Liljor (målgrupp barn och unga med funktionsvariation) som drivs tillsammans med Östermalms och Norrmalms stadsdelsförvaltningar. Fritidsgårdarna erbjuder ett varierat fritidsutbud och aktiviteterna anpassas utefter fritidsgårdsbesökarnas önskemål och har som syfte att främja delaktighet, rörelse och demokrati. Kuggen har under årets första period ökat sitt besöksantal något (493 besök 2023 jmf 464 besök 2022). Lili och Tre Liljor har få besökare och förvaltningen kommer arbeta med att marknadsföra gårdarna för målgrupperna. Förvaltningen

ser att flickors besök vid fritidsgården Kuggen minskar och förvaltningen har därför gjort en undersökning för att utreda vad detta kan bero på. Resultatet visar att flickor vill ha mer anordnade aktiviteter än vad som erbjuds nu. Förvaltningen kommer därför att anordna tjejkvällar utöver de vanliga öppettiderna.

För att kunna utveckla fritidsgårdarna i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar har förvaltningen under tertial ett gjort en genomlysning av fritidsverksamheten och lagt fram olika förslag på hur verksamheten skulle kunna organiseras. Förvaltningen har valt att undersöka ett par av förslagen ytterligare och detta kommer att göras under tertial två. Även organisering av ett fritidsbibliotek kommer att ses över under tertial två i samband med att organiseringen av fritidsverksamheten tas fram.

Parklek

Förvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram riktlinjer för stadens parklekar. Kulturförvaltningen ansvarar för att samordna arbetet med riktlinjerna och beslut i kommunfullmäktige förväntas tas under hösten. Förvaltningen ser positivt på att riktlinjer tas fram som tydliggör parklekarnas uppdrag utifrån innehåll, bemanning, kompetens och lokaler.

Rålabshovs och Kronobergs parklekar har under tertialet erbjudit barn och ungdomar många aktiviteter med fokus på rörelse och skapande

Sommarlovsaktiviteter

471 barn har sökt kolloplats vilket är fler än förra året. Hittills har 274 barn erbjudits plats varav 250 tackat ja. Kolloarrangörerna arbetar med att erbjuda barn plats fram till den 10 juni.

Fritidsgården tillsammans med parkleken planerar för extra lovaktiviteter under sommaren som genomförs tillsammans med civilsamhället.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och ungdomar på Kungsholmen erbjuds meningsfulla fritidssysselsättningar

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att barn och unga som växer upp på Kungsholmen har tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Parklekarna och fritidsgårdarna är trygga, jämlika och jämställda vilket innebär att alla barn kan ta del av meningsfulla fritidssysselsättningar. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030 ska fritidsgårdarna följa upp sina verksamheter på ett sätt som möjliggör analyser gällande skillnader i kön, könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionsnedsättning. Detta för att öka jämlikheten och nå grupper som idag inte besöker verksamheterna.

Förvaltningen utvecklar sina fritidsgårdar i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Under 2023 kommer förvaltningen medverka i arbetet med att ta fram en strategi för parklekarna som samordnas av kulturnämnden.

Barn och unga får genom parklekar och fritidsgårdar kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och de ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor. Verksamheterna har ett tydligt barnperspektiv och barn och unga har möjlighet att påverka sin fritidsverksamhet och uppmuntras att bidra till aktiviteter. Parkleken erbjuder pedagogiska och lekfulla miljöer.

Under året ska utvecklandet av ett fritidsbibliotek på Kungsholmen utredas. Fritidsbibliotek innebär att barn och unga i området får möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Förväntat resultat

Fritidsgårdarna utvecklas och har fler besök (jmf år 2022)

Parklekarna erbjuder aktiviteter med fokus på utevistelse och rörelse

Öppna förskolan är en mötesplats för vårdnadshavare och barn som inte börjat på förskola

Barnen på Kungsholmen erbjuds kolloverksamhet

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
	Andel besökare som är nöjda med parklekens verksamhet					95 %		2023
	Barn och unga som besöker fritidsgården upplever sig vara trygga					95 %		2023
	Barn och unga som besöker fritidsgården är nöjda med utbudet av aktiviteter som erbjuds.					85 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Fritidsgårdarna ska anordna aktiviteter som främjar rörelse och social gemenskap såväl inomhus som i parker och naturmiljöer.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska se över fritidsgårdarnas, parklekarnas och den öppna förskolans verksamheter samt kulturfrågor och hur dessa ska organiseras.	2023-01-01	2023-04-30	
 Förvaltningen ska se över organisering av fritidsbibliotek	2023-01-01	2023-06-30	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med de underliggande nämndmålen kommer att uppfyllas under året. Utifrån den uppföljning som genomförts under första tertialet ser förvaltningen en god kvalitet i den omsorg, utbildning och undervisning som barnen erbjuds på förskolorna trots att några kommunfullmäktiges indikatorer bedöms att inte uppfyllas för året.

Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Förskolorna på Kungsholmen har ett fungerande vardagsarbete och en god kvalitet. Förvaltningen har utvärderat kvaliteten på förskolor med lägre resultat och tillsammans med rektor satt in åtgärder på de förskolorna.

Förskolorna fortsätter fördjupningsarbetet med lek vilket innebär att pedagogerna iscensätter olika lekmiljöer som utvecklar, utmanar och inspirerar barnen till lek. Pedagogerna deltar som medlekare och kan också gå ur leken för att observera barnen och utmana dem. Leken har givits plats på alla förskolor men den iscensatta leken där pedagogerna tar en aktiv roll behöver utvecklas på flera förskolor.

Alla förskolor arbetar aktivt med barns inflytande och delaktighet, vilket är synligt i den pedagogiska dokumentationen.

Förskolorna arbetar kontinuerligt med högläsning både i större och mindre grupper. Flera förskolor arbetar återkommande med bokpåsar på förskolan. Det innebär att något barn i gruppen får ta med sig bokpåsen hem för att sedan ta med en bok hemifrån till förskolan. Biblioteksbesök bidrar också till en variation i litteratur och både bokappar och biblioteket har använts för att låna och lyssna på litteratur på olika språk. Många förskolor låter barnen göra digitala berättelser med hjälp av appar.

Förvaltningen har genomfört en uppföljning för att kartlägga den digitala mognaden i arbetslagen på förskolorna. Syftet med uppföljningen är dels att följa upp de kompetensutvecklingsinsatser som genomförts de senaste åren men också utifrån den nationella digitaliseringsstrategin som Skolverket tagit fram.

Uppföljningen visar att det finns en högre IT-mognad idag än för två år sedan. Det beror på att förskolorna satsat på olika typer av kompetensutveckling för pedagogerna de senaste åren. Alla pedagoger har egna digitala enheter som används i vardagsarbetet, kunskapen om olika pedagogiska appar och verktyg är högre och Skolplattformens system för närvaro och lärloggar används av alla arbetslag. Förvaltningen ser dock att kompetensen behöver öka i flera arbetslag när det gäller digitala verktyg i det pedagogiska arbetet med barnen. Alla förskolenheter har planerat olika utbildningsinsatser utifrån kartläggningen av digital mognad. De digitala verktygen fyller ingen funktion i sig utan de ska fungera som stöd i det pedagogiska arbetet och underlätta pedagogernas arbete med dokumentation av barnens

lärande.

Satsningen för att höja kvaliteten på maten i förskolorna och skapa en större likvärdighet mellan förskoleköken har fortsatt under första tertialet. Det görs bland annat genom en gemensam meny för alla förskolor och att maten lagas från grunden i större utsträckning.

Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Förskolorna dokumenterar barnens lärande genom att skriva grupplärloggar i Skolplattformen. En uppföljning av förskolornas grupplärloggar har gjorts med rektorer och biträdande rektorer. Den visar att mycket av den planerade undervisningen och barnens lärande syns i lärloggarna. Pedagogerna kan utveckla arbetet med att synliggöra barnens frågor och inflytande i undervisningen

Pedagogerna beskriver att vårdnadshavare uttrycker en stor nöjdhet både i samband med utvecklingssamtal och uppföljningssamtal och i andra dialoger. Alla förskolor bjuder in till väl förberedda visningar och får ofta positiv feedback från dessa.

En genomlysning av förskolornas Facebook-inlägg har genomförts och publiceringspolicyn för förskolorna har uppdaterats. På stadsdelsförvaltningens Facebooksida publiceras numera ett gemensamt inlägg en gång i månaden för att kommunicera ut innehållet i förskolornas verksamhet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	34,9 %	2,5 %	32,5 %	35,6 %	34 %	33 %	33 %	Tertial 1 2023
  Antal barn per grupp	16,6 barn/avd.			16 barn/av d.	16 st	15	15	Tertial 1 2023
Analys Barngruppernas storlek är i genomsnitt 16,6 barn per grupp vilket är lägre än under samma period 2022 då den var 17,1 barn per grupp. Barngrupperna på förskolorna är alltid något större på våren eftersom många barn behöver placeras utifrån barnomsorgsgarantin. Däremot blir barngruppernas storlek mindre under hösten då 6-åringarna börjar förskoleklass. Förvaltningen kommer att se över möjligheterna att minska några barngruppers storlek under året men lokaler och de ekonomiska förutsättningarna gör att resultatet för året förväntas bli 16 barn i genomsnitt per grupp. Förvaltningen bedömer därför att målet för indikatorn inte kommer att nås fullt ut under året.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	5,3 st			5,3 st	5,3 st	4,9	4,9	Tertial 1 2023
Analys Resultatet för denna indikator är 5,3 barn per personal för det första tertialet vilket är något lägre än samma period förra året. Förskolorna har skolat in många nya barn under våren men värdet förväntas sjunka under hösten då en årskull med barn börjar i förskoleklass. Förvaltningen kommer att göra en djupare analys av resultatet per förskola och avdelning för att se om det går att öka personaltätheten.								
  Förskollärartäthet	16,5 st				16 st	15,5 st	15,5	Tertial 1 2023
Analys								

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Det finns förskollärare som leder undervisningen i alla grupper och förvaltningen kommer under året att göra en genomlysning av hur många barn de ansvarar för. Det vanligaste är att en förskollärare leder undervisningen för ca 21 barn i äldre barnsgrupperna och 16 barn i yngre barnsgrupperna utifrån de förutsättningar som lokaler och budget ger.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorena ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lekmiljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom

ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel avdelningar som deltar i fördjupningsarbetet om lek	90 %			91 %	90 %	90 %		Tertial 1 2023
  Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk				84 %		83 %		2023
  Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.				85 %		85 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla förskolor arbetar språkutvecklande utifrån språkmodulerna; strategier för språkutveckling och språklig förebild i förskolan	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla förskolor utvecklar kvaliteten i dokumentationen av det enskilda barnets lärande	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla förskolor utvecklar sitt arbete med barns rättigheter	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla förskolor utvecklar sitt arbete med tydliggörande pedagogik	2023-01-01	2023-12-31	
 Förskoleavdelningen genomför riktade stödinsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorerna	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska följa upp riktlinjerna för mat och måltider i förskolan under året	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen. Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn. Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal. Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor. Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats. Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande. Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig. Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel avdelningar som regelbundet publicerar grupplärloggar	100 %			92 %	100 %	90 %		Tertial 1 2023
● Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn				98,03 %		85 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Alla förskolor genomför utvecklingssamtalen med stöd av samtalsmodulen i planering och bedömning	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Alla förskolor ska genomföra riktade kommunikationsinsatser för vårdnadshavarna under året	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med de fyra underliggande nämndmålen kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på att ett utvecklingsarbete pågår inom flera olika områden gällande barnrätt, kompetensutveckling, tillgänglighet och delaktighet samt systematisk samverkan. Förvaltningen arbetar även förebyggande mot psykisk ohälsa, våld i nära relation och föräldraskapsstöd.

Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver

För att kunna följa upp barn och ungas skolresultat i utredningar och placeringar har ett utvecklingsarbete påbörjats då det är nytt att fråga specifikt om skolresultat. Vid referenstagningar med skolor har frågeunderlaget kompletterats med specifika frågor om skolresultat när skolsituationen utreds. Det kommer att göras en egenkontroll under hösten för att granska att frågan om skolresultat ställts.

För att skapa en systematik i samverkan mellan socialtjänst och förskola har chefer och rektorer inom socialtjänstavdelningen och förskoleavdelningen träffats för att diskutera på vilket sätt samverkan ska utvecklas. Socialtjänsten kommer att ha informationstillfällen för pedagogerna på förskolorna. Cheferna och rektorerna inom avdelningarna har tillsammans enats om vilka risk- och skyddsfaktorer gällande barn som det ska vara fokus på vid dessa tillfällen. Informationsmaterialet kommer även att vara anpassat för grundskolorna.

Socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen har tillsammans med Kungsholmens och Rinkeby-Kistas stadsdelsförvaltningar blivit beviljade projektmedel från stadens sociala investeringsfond för att utveckla stödet till elever med hög skolfrånvaro genom insatsen skolsociala team plus. Projektet kommer att pågå från första augusti 2023 till och med 30 juni 2025, med målsättningen att insatsen därefter ska övergå till ordinarie verksamhet. Den primära målgruppen för projektet och insatsen är elever i årskurs F-9 som bor och går i en kommunal grundskola på Kungsholmen. De ska ha en frånvaro på 50 procent eller mer under en termin som gör att de riskerar att inte nå målen för utbildningen. Just nu pågår rekrytering för två familjebehandlare.

För att öka delaktigheten hos barn och unga i utredningar och inför insatser får barn egna inbjudningar till besök och de får även en skriftlig återgivning av utredningen anpassad efter barnets/den unges ålder och mognad. Barn och unga erbjuds också återkoppling av utredningen på ett besök. För att göra barn och unga mer delaktiga i insatser utarbetas ett informationsmaterial till barn vars föräldrar har familjebehandling. Detta för att barnet ska förstå vad familjebehandling är och vad det innebär för barnet.

Inom Kungsholmens stadsdelsområde finns det en stor efterfrågan på det förebyggande föräldraskapsstödet som förvaltningen försöker möta på olika sätt.

Personal från öppna förskolorna har startat upp en ABC-föräldrautbildning som vänder sig till de som har barn i åldern 0-2 år. Under tertiåret har det genomförts två öppna föreläsningar tillsammans med Norrmalms, Östermalms och Södermalms stadsdelsförvaltningar. Den ena för föräldrar som har barn upp till tolv år, "Med känsla för barns självkänsla", där 450 personer anmält sig. Den andra för föräldrar till tonårsbarn, "Så blir du en pratbar vuxen", där

369 personer anmält sig. Utvärderingsenkäten visade att föreläsningarna var uppskattade och att föräldrarna vill se fler liknande arrangemang. Förvaltningen kommer undersöka möjligheterna för detta. Förvaltningen sprider också information till föräldrarna via skolutskick och under tertial ett gjordes två sådana utskick som bland annat berörde fysisk och psykisk hälsa och hur föräldrar kan göra för att främja dessa.

Vuxna får stöd och omsorg när behoven är som störst

Förvaltningen arbetar aktivt med att vuxna med psykisk funktionsnedsättning och/eller beroende ska få en förbättrad livssituation genom socialtjänstens insatser. Resultat från en bemötandeenkät som pågick under december 2022 och januari 2023 visar att 100 procent av de svarande anser att ansvarig handläggare alltid eller oftast har lyssnat på vad klienten vill. Hälften uppgav att de fått den hjälp som de önskat, 45 procent svarade att de oftast fått det och fem procent besvarade inte frågan. I det fortsatta arbetet med att socialtjänstens insatser ska bidra till en förbättrad livssituation kommer individuellt anpassade och samordnade insatser att vara viktiga. Brukarnas fokus är också centralt och kommer bland annat att lyftas fram i planerade fokusgrupper.

För att ge förutsättningar för personer med beroendeproblematik och psykisk funktionsnedsättning att delta i samhällslivet har förvaltningen påbörjat ett samarbete med Västermalms församling för att undersöka förutsättningarna att tillsammans skapa en mötesplats. Syftet är att bryta isolering för målgruppen och ge möjlighet till råd och stöd samt en meningsfull sysselsättning.

I syfte att kunna erbjuda snabbt stöd till personer som vill lämna en kriminell livsstil planeras en workshop efter sommaren tillsammans med polis och stadsdelsförvaltningarna Östermalm och Norrmalm. Det gemensamma arbetet ska leda fram till arbetsätt och rutiner för att erbjuda stöd till målgruppen.

Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver

Vuxna våldsutsatta och våldsutövare erbjuds och beviljas individuellt stöd eller gruppbehandling på Relationsvåldscentrum Innerstaden (RVCI). Det är fortsatt stor efterfrågan på stöd från våldsutsatta. För att öka möjligheten att ta emot fler har RVCI sett över rutiner och flöden, de ska även anställa en extra resurs. Barn som upplevt våld har också möjlighet att få individuellt stöd från RVCI. Under årets första tertial har tre barn har remitterats jämfört med två under samma period 2022. För att kunna erbjuda fler barn stöd från RVCI förs en diskussion med stadens juridiska avdelning avseende vilka kriterier som behöver vara uppfyllda för att gå emot en vårdnadshavare som inte samtycker till insatsen. Arbetet med att tillförsäkra barn skolgång under placering på skyddat boende pågår. De barn som har varit placerade under tertialet har fått tillgång till undervisning eller förskoleverksamhet.

För att förebygga våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs ett normkritiskt arbete mot stereotypa könsroller. Bland annat har alla skolor med årskurs 6 erbjudits Respekt och självrespekt, vilket är ett förebyggande klassrumsarbete med målet att ge unga verktyg för att i vardagen kunna identifiera vad som är, känns och upplevs som okej/inte okej. Fyra skolor har tackat ja till erbjudandet, vilket inkluderar sju klasser. Fler

skolor har visat intresse och dessa kommer att utbildas under nästa tertiäl. En skola får stöd med implementeringen av Mentorer i våldsprevention, MVP, det är Kungsholmen gymnasiesärskola.

Ett utvecklingsområde för förvaltningen är att komma i kontakt med och motivera fler våldsutövare till behandling. Socialtjänstavdelningens enheter har haft en workshop på temat där det bland annat framkom att det finns behov av att diskutera och tydliggöra rutiner kopplade till ämnet.

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade insatser som bidrar till delaktighet och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

Under 2023 är fokus att öka medarbetarnas kunskap om kognitionslära. Alla medarbetare i förvaltningen som arbetar med målgruppen, både beställare och utförare, har tagit del av utbildning om kognitionslära. Under våren hålls även föreläsning för anhöriga och företrädare och under sommaren genomförs den planerade genomgången av alla gemensamhetsutrymmen. Insatserna genomförs med syfte att säkerställa trygghet, förutsägbarhet och kvalitet i verksamheterna. Att säkerställa att målgruppen får ett adekvat bemötande är centralt i förvaltningens dagliga verksamhet. Under tertiålet har en kontroll av verksamhetens bemötandeplaner visat att dessa till största delen är aktuella.

Under årets första tertiäl har socionomstudenter vid Stockholms universitet redovisat resultatet på den aktgranskning gällande brukares delaktighet som gjordes i slutet av 2022. Resultatet visar att det skiljer sig en del i utredningarna huruvida det går att läsa sig till brukarnas delaktighet eller ej. I vissa utredningar framgick brukarnas egna mål med insatsen och i vissa utredningar inte. Studenternas analys visar även att brukare som är mer positivt inställda till insatsen tenderade att ha utredningar där deras egna synpunkter och mål framgår i större utsträckning än där brukarna inte varit lika positivt inställda. Resultatet av aktgranskningen kommer att användas som underlag för att utveckla brukarnas möjlighet att vara delaktiga i utredningar.

En uppdatering av överenskommelsen mellan Regionen och Kungsholmens habiliteringsenhet för förskolebarn om ansvar, rutiner, dokumentation och samverkan pågår.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningens arbete med tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning sker utifrån Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Målsättningen är att främja ett inkluderande och tillgängligt stadsdelsområde. Stadsmiljön planeras utifrån ett tillgänglighetsperspektiv i ett tidigt skede och tillgänglighetsförbättringar i utemiljön görs löpande på parkmark. Läs vidare om tillgänglighetsförbättringar under KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med.

Kungsholmens och Norrmalms regionala råd för funktionshinderfrågor har haft två möten under årets första tertiäl. Fokus för rådet har initialt varit att hitta nya former och arbetssätt för att fortsatt stärka rådets stödjande och rådgivande roll i nämndernas arbete med att genomföra stadens övergripande styrdokument Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Rådet kommer att ha ytterligare ett sammanträde under

maj 2023. Efter detta ska rådet organiseras om utifrån sammanläggningen av Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Kungsholmen kommer efter sammanläggningen att ha ett gemensamt råd med Norra Innerstaden.

Alla brukare som bor på grupp- och servicebostäder enligt LSS har fått information om att de erbjuds friskvårdskort på stadens simhallar. Detta är en del av arbetet för att öka den fysiska och psykiska hälsan för målgruppen. Vidare har förvaltningen ansökt om medel för att prova vårddjur inom grupp- och servicebostäder. Syftet är att öka den sociala samvaron och välmåendet hos brukarna. Förvaltningen ansöker även om medel att prova välfärdsteknik i form av robotkatter/terapikatter. Det handlar om att prova arbetet som gjorts inom äldreomsorgen med att ha verklighetstroga interaktiva robotkatter i verksamheten som kan jama, spinna och röra på sig. Inom äldreomsorgen har man sett att dessa katter genom taktill stimulering bidragit till lugn och minskad oro.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	19,5 %	17 %	23 %	14,1 %	19,5 %	21 %	24 %	Tertial 1 2023
  Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering				86 %		95 %	öka	2023
Analys Förvaltningen prognostiserar att årsmålet delvis kommer att uppnås mot bakgrund av föregående års resultat. Arbetet pågår för att säkerställa kompetens hos medarbetarna.								
  Andel brukare inom socialpsykiatri som inte upplever diskriminering				95 %		95 %	öka	2023
  Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				87 %		85 %	80 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				93 %		90 %	90 %	2023
  Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till				86 %		87 %	79 %	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
personer med funktionsnedsättning)								
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)				93,75		90 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)				71,43		76 %	Tas fram av nämnd	2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)						70	Tas fram av nämnd	2023
  Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	83,33	75 %	100 %	100	75	75 %	75 %	Tertial 1 2023
  Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	92,54	94,44 %	90,32 %	48,56	70	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
Analys Resultatet avser inte utredningar för barn och unga enligt LSS. Detta utifrån att förvaltningen saknar statistik avseende dessa utredningar. Anledningen är att det nya metoden för statistikinsamling inte är helt implementerad i verksamheten. Arbetet med att öka barn med funktionsnedsättnings delaktighet i utredningar har dock fortgått enligt plan under tertialet.								
  Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)				69 %		92 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys Förvaltningen prognostiserar att årsmålet delvis kommer att uppnås mot bakgrund av föregående års resultat. Arbetet pågår för att säkerställa brukarnas upplevelse av trygghet.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatriens bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.1 Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strukturerad och systematisk samverkan inom stadsdelen med socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och Region Stockholm. Samverkan sker på både individ- och organisatorisk nivå och leder till att barn och unga i riskzon identifieras tidigt och får det stöd de behöver. Socialtjänsten arbetar på flera olika sätt enligt mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030. Under 2023 ska socialtjänsten särskilt följa skolresultaten och sätta in insatser där det behövs för barn och unga som är föremål för barnavårdsutredningar samt för barn som är placerade i samhällets vård. Barn och unga som är placerade i samhällets vård har ofta en sämre hälsa och förvaltningen utvecklar därför uppföljningen kring fysisk och psykisk hälsa samt tandhälsa för dessa barn. Socialtjänsten ska också särskilt fokusera på att säkerställa delaktighet för alla barn utifrån deras ålder och mognad samt säkerställa barnperspektivet och barnrättsperspektivet i verksamheten.

Förvaltningen arbetar förebyggande och kunskapsbaserat för att erbjuda tidigt stöd och insatser till barn, unga och deras föräldrar. Förvaltningen arbetar bland annat med socialt fältförlagt arbete där barn och unga befinner sig, erbjuder skolföreläsningar samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen. Föräldrar erbjuds fria, icke-biståndsbedömda rådgivande samtal med familjebehandlare och olika föräldrastödsprogram.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med socialtjänstens samlokalisering hos polisen för att stärka samverkan och tidigt kunna nå barn och unga i kriminalitet.

För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten genomförs egenkontroller och brukarundersökningar under året.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens

anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Barn och ungdomars skolresultat följs upp i barnavårdsutredningar och vid placeringar
Socialtjänstens samverkan med förskola och skola intensifieras
Barns delaktighet under hela utredningsprocessen och vid insatser ökar (jmf 2022)
Det förebyggande föräldraskapsstödet utvecklas

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska kartlägga befintliga handlingsplaner och samverkansöverenskommelser i syfte att identifiera utvecklingsområden.	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska tydliggöra fältassistenternas uppdrag mot ett socialt uppsökande fältarbete kopplat till Stockholms standard för socialt fältarbete	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska uppdatera den lokala handlingsplanen gällande Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp.	2023-01-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningen av detta.	2023-06-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31	

Nämndmål: 1.3.2 Vuxna får stöd och omsorg när behoven är som störst.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att erbjuda tidiga och kunskapsbaserade insatser utifrån varje individs behov och med hänsyn till brukarperspektivet. Uppföljningar och egenkontroller ligger till grund för att säkerställa insatser av god kvalitet.

Förvaltningen arbetar på flera sätt utifrån Agenda 2030, bland annat med mål 3 om god hälsa och välbefinnande, mål 5 om jämställdhet och mål 10 om minskad ojämlikhet. Genom insatsen behandlingsassistent möjliggörs för brukare med beroendeproblematik och/eller psykisk funktionsnedsättning att vara delaktig i samhällslivet. För att möjliggöra detta för fler brukare ska utformningen av insatsen behandlingsassistent kartläggas så att den anpassas utifrån brukarnas behov.

Vuxna med beroendeproblematik ska erbjudas insatser för att komma ifrån missbruket och

vuxna med psykiska funktionsnedsättningar ska leva ett självständigt liv. För att säkerställa att brukarnas behov av stöd och insatser blir tillgodosedda ska arbetet med samordnad individuell plan (SIP) fortsätta utvecklas. Intern samverkan såväl som samverkan med andra myndigheter, regionen och civilsamhället möjliggör att brukaren kan få samordnade insatser och vård från flera huvudmän. För att öka förutsättningarna för att vuxna med multipla diagnoser ska få rätt insatser är kompetenshöjande insatser om LSS-diagnoser viktiga.

Förvaltningen arbetar för att vara tillgänglig så att personer som vill lämna en kriminell livsstil får en snabb kontakt. Samverkan med polismyndigheten, kriminalvården och civilsamhället ligger till grund för samordnat stöd till denna målgrupp.

Barnrättsperspektivet är även fortsättningsvis centralt i ärenden där det finns barn. Under året ska förvaltningen utveckla arbetet med stöd till barn som har föräldrar med beroendeproblematik och/eller psykisk funktionsnedsättning.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Vuxna som vill lämna en kriminell livsstil får kontakt med socialtjänsten inom 24 timmar.

Andelen SIP i missbruks- och socialpsykiatriärenden ökar (jmf 2022).

Beställningar och genomförandeplaner återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål.

Socialtjänsten ger förutsättningar för personer med missbruksproblem och psykisk funktionsnedsättning att delta i samhällslivet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen kartlägger hur insatsen behandlingsassistent kan utformas för att möjliggöra så att brukare kan ta del av samhällslivet.	2023-01-01	2023-08-31	
 Förvaltningen skapar en gemensam rutin med lokalpolisområdet för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm avseende avhoppare.	2023-01-01	2023-12-31	
 Medarbetare inom socialpsykiatri får kunskapshöjande insatser inom LSS-diagnoser.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp.	2023-01-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningar.	2023-06-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31	

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvåldscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.
 Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.
 Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvårdscentrum i Innerstaden uppnått.						70		2023
 ♀ Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvårdscentrum i Innerstaden uppnått.						70		2023
Analys Måluppfyllelsen för tertialet är 54 procent. 14 våldsutövare har avslutat behandlingen, merparten av dessa har uppnått målet med insatsen och för knappt hälften har målet delvis uppnått. RVC i tillsammans med stadens RVC har ett pågående arbete med att se över hur våldsutövare kan motiveras till att fullfölja behandling samt att behandlingsinnehållet är relevant för målgruppen.								
 ♀ Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med Relationsvårdscentrum i Innerstaden.						25		2023
Analys Under tertialet har fem personer påbörjat behandling, det är en minskning med två personer jämfört med samma period 2022. Arbetet med att komma i kontakt med fler våldsutövare pågår genom olika satsningar. Bland annat sker samverkan mellan RVC i, Familjeenheterna och Vuxenenheterna inom stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm, Östermalm och Södermalm (KNÖS) i syfte uppmärksamma och komma i kontakt med fler inom målgruppen. Till hösten kommer KNÖS och RVC i ha en gemensam samverkansdag. RVC i tillsammans med stadens övriga RVC håller även i en utbildningsinsats under våren med fokus på att bemöta våldsutövare och motivera till behandling.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens enheter inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen ska säkerställa att alla medarbetare har gått webbkurs om våld, webbkurs heder samt webbutbildning om sexuell exploatering av barn, prostitution och människohandel.	2023-01-01	2023-12-31	
 Myndighetsutövande enheter inom Socialtjänstavdelningen och Äldreomsorgsavdelningen ska kartlägga andelen ärenden där frågor om våld ställs.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstavdelningen ska genomföra workshop för socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter samt enheten för prevention och familjebehandling i syfte att utveckla arbetet med att motivera våldsutövare att ta emot stöd.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.3.4 Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade insatser som bidrar till delaktighet och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att beakta funktionshinderperspektivet. Arbetet sker utifrån Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Socialtjänsten arbetar på flera sätt för att ingen ska lämnas utanför enligt mål 10 minskad ojämlikhet och mål 5 om jämställdhet i Agenda 2030. Under 2023 ska socialtjänsten särskilt fokusera på att säkerställa delaktighet för brukare i upprättande av beställningar och genomförandeplaner. Arbetet ska ske genom utbildning i social dokumentation och egenkontroller av dokumentation. Under 2023 ska en analys av brukarundersökningen inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning göras ur ett jämställdhetsperspektiv.

För att öka upplevelsen av trygghet inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning säkerställer förvaltningen genom det pedagogiska ramverket att alla medarbetare har en grundkompetens inom området. Särskild fokus ligger på frågor om kognition och lågaffektivt bemötande. Förvaltningen fortsätter arbetet med antagen färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom stadens LSS-verksamheter.

Förvaltningen skapar förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning ska ha en meningsfull sysselsättning och fritid. Arbetet sker genom att underlätta brukares övergång till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Förvaltningen arbetar för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv genom insatsen ledsagning. Arbetet sker utifrån stadens riktlinjer om ledsagning.

Hälsofrämjande insatser erbjuds i förvaltningens verksamheter i syfte att öka den fysiska och psykiska hälsan hos målgruppen. Under 2022 ska alla brukare som bor på grupp- och servicebostäder enligt LSS erbjudas friskvårdskort på stadens simhallar. Under 2023 fortsätter arbetet med digitaliseringen, bland annat genom att se över bandbredden i förvaltningens grupp-och servicebostäder.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsen utformning ökar (jmf 2022)

Beställningar och genomförandeplaner återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål
Förvaltningens grupp- och servicebostäder samt daglig verksamhet har en aktuell utbildningsplan för alla medarbetare

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Företrädare och anhöriga inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning erbjuds föreläsning om kognitionslära	2023-01-01	2023-06-30	
Analys Slutdatum framflyttat. Föreläsningar kommer att erbjudas i juni 2023.			
 Hälsöfrämjande aktiviteter genomförs i förvaltningens grupp och servicebostäder och på daglig verksamhet	2023-01-01	2023-12-31	
 Kunskapshöjande insatser om samtal med barn till föräldrar som har funktionsnedsättningen	2023-01-01	2023-12-31	
 Medarbetare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning ökar kunskapen om kognitionslära	2023-01-01	2023-05-31	
 Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp	2023-01-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningen av detta.	2023-06-01	2023-10-31	
 Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31	
 Utreda om frågor om fysisk aktivitet och hälsa kan ställas vid uppföljning av insatser inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning.	2023-01-01	2023-05-31	
 Översyn av den kognitiva miljön genomförs i alla gemensamhetsutrymmen inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål och bedömningen är att det kommer att uppfyllas utifrån prognosen för de underliggande nämndmålen.

Den enskildes vård- och omsorg är trygg och individanpassad

Under tertialet har verksamheterna fortsatt att arbeta med BPSD-registret som är ett nationellt kvalitetsregister för att minska beteendemässiga symptom vid demens. Arbetsättet bedöms ge goda resultat såsom minskad oro och bättre sömn samt stärker teamarbetet. Arbetsättet används även på somatiska avdelningar samt de geropsykiatriska avdelningarna.

En ny mätning har gjorts avseende följsamheten till basala hygienrutiner. Resultatet är försämrat jämfört med senaste mätningen 2022. Återkoppling till verksamheterna har skett med uppdraget att förbättra följsamheten. De verksamheter som fick ett lägre resultat kommer att följas upp i en ny mätning under våren.

Förvaltningen har initierat samverkansmöten mellan beställarenheten och vårdcentralerna på Kungsholmen i syfte att öka antalet upprättade samordnade individuella planer (SIP) och förbättrad samverkan överlag.

Som en del av arbetet med att säkra en trygg och säker hälso- och sjukvård har digital läkemedelssigenering implementerats på de särskilda boendena vilket innebär en högre patientsäkerhet samt effektivare arbetssätt. Förvaltningen har även köpt in sensoriska mätare av blodcirkulation för att minska risken för trycksår.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att säkerställa att omsorgstagarna får en god och näringsriktig kost. Under tertialet har förvaltningens dietister smaktestat måltiderna från Fridas restaurang samt maten på Serafens vård- och omsorgsboende och bedömningen var att måltiderna var goda och välkomponerade. Utbildningar har hållits för medarbetare inom hemtjänsten avseende undernäring och palliativ nutrition. Framöver planeras utbildningar för medarbetare inom vård- och omsorgsboendena avseende mat och måltider.

Verksamheterna har i uppdrag att uppmärksamma de nationella minoriteterna genom olika trivselaktiviteter som synliggör deras kulturer. Under tertialet 1 har till exempel samerna samt sverigefinnarna uppmärksammats på olika sätt i verksamheterna.

Ett av utvecklingsområdena i handlingsplanen för Äldrevänlig stad är ”delaktighet och inflytande”. Under tertialet har brukarråd genomförts på de särskilda boendena för att öka delaktigheten och tillvarata de boendes synpunkter i utvecklingsarbetet. Pensionärsrådet (som är de äldres representant inför stadsdelsnämnden) har sammanträtt vid flera tillfällen under tertialet och har bland annat lämnat in yttranden till nämnden inför nämndens ärendebereidning. Förvaltningen arbetar utifrån den kommunikationsstrategi för intern och extern kommunikation som togs fram förra året för äldreomsorgen. Strategin syftar bland annat till att inspirera, informera och skapa dialog.

För att höja kompetensen bland medarbetare inom svenska språket pågår språkutbildningar. 60 medarbetare deltar i satsningen som är en gång i veckan på betald arbetstid. Utbildningen är uppskattad bland medarbetarna och lärarnas bedömning är att skrivförmågan har förbättrats hos vissa. Utbildningen pågår fortsatt under våren.

Den enskilde har en hög livskvalité och lever ett självständigt liv

Det pågår ett stort utbud av aktiviteter på förvaltningens särskilda boenden samt Baltzars träfflokal, vilket är i enlighet med utvecklingsområdet ”social inkludering” i handlingsplanen för Äldrevänlig stad. På Serafens vård- och omsorgsboende har till exempel en dansare från tv-programmet Let’s Dance varit på besök samt en EM- och VM-vinnare i thaiboxning och taekwondo. För att möjliggöra utevistelser har alla särskilda boenden i uppdrag att anställa medarbetare vars arbetsuppgift är att erbjuda promenader under en period om fyra månader. Nya balkongmöbler som är anpassade för målgruppen har köpts in till Alströmerhemmet samt Serafen. Sociala besök av Ung Omsorg, Seniorglädje samt vårdjur genomförs kontinuerligt

på de särskilda boendena. För att öka välbefinnandet hos äldre med hemtjänst, pågår en satsning där musikpedagoger kommer hem till äldre för att sjunga och spela tillsammans.

Baltzars träfflokal för seniorer är en mötesplats med syfte att främja hälsan och välbefinnandet hos äldre. Förvaltningen arbetar för att träfflokalen ska vara väl känd hos medborgarna och antalet prenumeranter på Baltzars nyhetsbrev ökar kontinuerligt. Under tertialet har en hälsopedagog anställts som har till uppdrag att öka utbudet av fysiska aktiviteter för att främja den fysiska hälsan hos seniorer. För att minska fallolyckor i hemmet har en föreläsning hållits kring hur man kan förebygga fall. En annan åtgärd, är förvaltningens fixartjänst som hjälper äldre med vardagssysslor som kan vara riskfyllda, exempelvis sysslor som kräver steg. Förvaltningen har även en digital fixare för att hjälpa äldre att tillgodogöra sig digital teknik. Båda tjänsterna är gratis och har använts flitigt under tertialet.

Samarbetet med riksorganisationen Hjärnkoll har fortsatt under tertialet. Under perioden genomför förvaltningen två samtalsgrupper, en för kvinnor och en för män, med syfte att bryta ensamhet och minska risken för suicid.

Vård- och omsorgsboendena har påbörjat ett projekt (Open) för att öka den fysiska och psykiska hälsan genom fysisk aktivitet tillsammans med näringsrika mellanmål. Projektet börjar i slutet på april och ska pågå i åtta veckor. Förvaltningens dietister har granskat måltidsmiljön på Alströmerhemmet samt Serafens vård- och omsorgsboende och bedömer att samtliga observerade avdelningar hade en trevlig måltidsmiljö.

Alla som beviljas insatser enligt socialtjänstlagen ska ha en upprättad genomförandeplan som beskriver hur och när insatserna ska genomföras. Genomförandeplanen är en överenskommelse mellan utföraren och den enskilde. Förvaltningens beställarenhet har under tertialet börjat föra statistik över upprättade genomförandeplaner och återkopplar resultatet till utförarna. Syftet med åtgärden är att fler genomförandeplaner ska upprättas och förvaltningen kommer att följa resultaten under året.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten				82 %		87 %	87 %	2023
  Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende				76 %		79 %	79 %	2023
  Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter						50 %	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser						65 %	65 %	2023
● Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser						40 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm						65 %	Tas fram av nämnd	2023
● Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet				97 %		93 %	93 %	2023
● Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst				85 %		86 %	86 %	2023
● Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende				74 %		82 %	82 %	2023
● Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod				11,37		10	Max 10 personer	2023

Nämndmål: 1.4.1 Den enskildes vård- och omsorg är trygg och individanpassad

● Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att vården och omsorgen ges med hög tillgänglighet. Det innefattar att omsorgstagaren har lätt att nå hemtjänstpersonalen genom olika kontaktvägar. På vård- och omsorgsboende ska omsorgspersonal finnas på avdelningen och sjuksköterska finns på plats i huset dygnet runt.

Utifrån Agenda 2030 mål 3, god hälsa och välbefinnande, ska omsorgstagaren ha en god hälsa och möjlighet att bibehålla sina egna förmågor genom hälsofrämjande insatser.

Patientsäkerheten säkerställs genom att medicinskt ansvariga har rätt kompetens och ett smittskyddsarbete utifrån Sveriges Kommuner och Regioners analysverktyg bedrivs inom enheterna.

I linje med Agenda 2030 mål 2, ingen hunger, ska omsorgstagares nutrition förbättras och näringsbehov tillgodoses. Som stöd i arbetet genomförs övergripande mätningar för att identifiera, bedöma, diagnostisera och behandla nutritionsproblem på individnivå för att kunna planera för lämpliga åtgärder.

Omsorgstagare som flyttar in på vård- och omsorgsboende behöver ett välfungerande teamarbete omkring sig för att enheten ska kunna säkerställa en god patientsäkerhet. Målet med teamarbetet är bland annat att kartlägga psykiska och beteendemässiga symtom för att gemensamt finna åtgärder för ökad livskvalité.

God samverkan med sjukvården är också en del av en äldrevänlig stad. Antal personer i ordinärt boende som tackar ja och får en individuell samordnad plan (SIP) för sina vård- och omsorgsinsatser behöver öka. Den fasta omsorgskontakten och biståndshandläggaren ska se och agera på förändrade behov hos omsorgstagaren och bevaka dennes rätt att få en SIP.

Under 2023 ska arbetssätten utvecklas kring digital läkemedelssigtering (APPVA) och nyckelfri hemtjänst ska införas.

Myndighetsutövningen är rättssäker genom att beställarenheten följer rättsläget och Stockholms stads riktlinjer för handläggning inom äldreomsorgen.

Andelen äldre som sammanbor ökar och det är framförallt kvinnor som vårdar sina män i hemmet. I enlighet med Agenda 2030 mål 5, jämställdhet, ska en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet eftersträvas. Samtalsgrupper och anhörigavlastning i form av korttidsvård samt plats på dagverksamhet är insatser för att stödja närstående och ge den anhöriga möjligheten till egen tid.

Nationella minoriteternas nationaldagar ska uppmärksammas på träfflokal Baltzar i linje med Agenda 2023 mål 10, minskad ojämlikhet.

Förväntat resultat

Vård- och omsorgsinsatser ges med hög tillgänglighet och stödjer omsorgstagarens hälsa och funktionsförmåga.

Omsorgstagaren får en god och näringsriktig kost.

Vård- och omsorgsinsatserna är samordnade utifrån omsorgstagarens behov.

Bemanningen planeras med kontinuitet och med rätt kompetens.

Omsorgstagarens behov tillgödes utifrån skälig levnadsnivå.

Anhöriga ges stöd och avlastning.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel digitalt signerade insatser i APPVA	95 %					70 %		Tertial 1 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel personer bosatta på vård- och omsorgsboende som uppger att det är ungefär samma personal som ger hjälpen						77 %		Tertial 1 2023
● ♀ Andel personer med hemtjänst som anser att biståndshandläggarens beslut är anpassat efter dennes behov						71 %		2023
● ♀ Andel personer som upplever att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten						81 %		2023
● ♀ Andel personer som upplever att det känns tryggt att bo på sitt vård- och omsorgsboende						83 %		2023
● Andelen BPSD-registreringar gjorda i team (sjuksköterska, kontaktperson och rehab-personal).	100 %					80 %		Tertial 1 2023
■ Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler.	58 %				65 %	75 %		Tertial 1 2023
Analys								
De verksamheter som inte når målet är Serafen, S:t Erik, Solbacken och hemtjänsten. De verksamheter som inte når målet kommer att följas upp i en ny mätning under våren.								
● ♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med den mat som serveras				70 %		72 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Anhöriga till personer över 65 år med demenssjukdom erbjuds att delta i samtalsgrupp	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Beställarenheten genomför aktgranskning av utredning, beställning och beslut två ggr per år med fokus på ramtid och det salutogena.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Dietist smaktestar matlådor för att kontrollera kvalitén på den mat som levereras till hemtjänsten från Fridas servering samt maten som serveras på Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende och Serafens vård- och omsorgsboende.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ En måltidsstrategi ska tas fram för äldreomsorg	2023-04-21	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 För att öka kunskapen om patientsäkerhet ska samtliga chefer och legitimerad personal under 2023 genomföra webbutbildningen "Säker vård" från Socialstyrelsen.	2023-01-01	2023-12-31	
 Personer på särskilda boenden som är undernärda eller har en risk för undernäring vid MNA-bedömningen ges insatser utifrån en hälsoplan.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 1.4.2 Den enskilde har en hög livskvalité och lever ett självständigt liv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att individuella önskemål och intressen beaktas och tillgodoses i så hög grad som möjligt vid erbjudande om daglig utevistelse och aktiviteter. Vård- och omsorgsboendena ska erbjuda minst två olika dagliga aktiviteter plus ytterligare en större aktivitet som ordnas minst en gång i veckan. Målet är att stärka den fysiska och psykiska hälsan och i förlängningen möjligheten till ett självständigt liv. Arbetssätten ska omfatta dokumentation av erbjudande om utevistelse och aktiviteter samt kontinuerlig uppföljning.

Gemensamhetsytorna på särskilda boenden ska göras trivsamma och anpassningar ska göras utifrån omsorgstagarna. Genom måltidsobservationer kommer förvaltningen att följa upp hur måltiden och miljön kring denna kan utvecklas.

Omsorgstagaren ska kunna påverka hur insatserna utförs. För att kunna möjliggöra det ska varje omsorgstagare ha en fast omsorgskontakt och en genomförandeplan som belyser hur och när insatserna ska utföras.

Omsorgstagare och anhöriga ska känna till vart de ska vända sig med synpunkter och klagomål och inkomna förbättringsförslag ska tas tillvara av enheten.

Sociala besök på vård- och omsorgsboenden och servicehus genomförs genom Ung Omsorg vars ungdomar erbjuder aktiviteter på helger, Senior glädje som erbjuder aktiviteter och promenadgrupper och besök av vårdjur.

Seniorer på Kungsholmen ska känna till Baltzar träfflokal som erbjuder förebyggande insatser för att främja den fysiska hälsan och det psykiska välmåendet. Förvaltningen ska rekrytera en hälsopedagog som bland annat kommer erbjuda ledarledd gymnastik, utföra hälsotester och samverka med idrottsförvaltningen.

Förväntat resultat

Utevistelser och aktiviteter planeras och genomförs utifrån omsorgstagarens önskemål. Det är trivsamt i enheternas gemenskapsytor och de är anpassade utifrån målgruppen. Omsorgstagarens åsikter och önskemål beaktas vid förbättringsarbete.

Omsorgstagarens har en fast omsorgskontakt som särskilt bevakar dennes behov och samordnar kontakter.

Omsorgstagaren får stöd för att främja ett ökat välmående.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● Andel personer med hemtjänst som anger att de får hjälp så som är överenskommet	94 %					90 %		2023
● ♀ Andel personer på vård- och omsorgsboende som uppger att möjligheterna att komma utomhus är bra						54 %		2023
● ♀ Andel personer som upplever måltiderna på sitt vård- och omsorgsboende är en trevlig stund på dagen						66 %		2023
● ♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med aktiviteter inom boendet				46 %		63 %		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
▶ Beställarenheten skickar inför varje tertial ut sammanställning till utförarna vilka som saknar genomförandeplan.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Måltidsobservationer genomförs två gånger per år vård- och omsorgsboendena. Årets fokusområde är att personalen skapar en trevlig måltidsmiljö och att måltiden är individanpassad.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Personer erbjuds samtalsgrupper i samarbete med riksorganisation Hjärnkoll för att främja livskvalité.	2023-01-01	2023-12-31	
▶ Äldreomsorgen ska rekrytera en hälsopedagog till Baltzars träfflokal.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Stadsdelsnämndens verksamheter bidrar tillkommunfullmäktiges mål genom att erbjuda meningsfulla aktiviteter och social samvaro oavsett kön, bakgrund och

funktionsförmåga.

Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur- idrotts- och föreningsliv

Under tertialet har förskolorna ökat sitt samarbete med biblioteken och de låter också barnen ta del av professionella kulturupplevelser. Ett gott exempel är förskolan Valvet som har kulturfredag varje fredag där barnen bjuds in till musiksamlingar, teater, cirkusföreställningar och andra aktiviteter. Kronobergsparkens parklek har planerat för att genomföra allsång och dans för förskolebarn under maj.

Stockholms stad erbjuder under året friskvårdskort på stadens simhallar i syfte att förbättra hälsan för de som bor i gruppboende med särskild service enligt LSS. Förvaltningen har gjort ett informationsutskick till de personer det berör.

Inom äldreomsorgen erbjuds seniorer en mängd olika aktiviteter genom träfflokalen Baltzar. Exempel på aktiviteter under tertialet är veckovis musikunderhållning, en digital livesändning ifrån Hallwylska museet samt olika föreläsare som bland annat informerat om fallprevention och hörsel. De särskilda boendena samt hemtjänsten också genomfört aktiviteter i samverkan med andra aktörer såsom Ung Omsorg, Seniorsglädje samt Musikkraft som kommer ut med musikpedagoger till personer med hemtjänst.

Parkmiljö

Kungsholmens parker erbjuder möjlighet till rekreation och fritidsaktiviteter. Under tertialet har arbetet med program för upprustning av Vängåvans lekplats inletts. Förvaltningen använder sig av modellen för medborgarbudget och medborgardialog kommer genomföras i maj.

Förvaltningen deltar i exploateringskontorets arbete med utvidgning av lekplatsen i Kristinebergs slottspark, detta sker i samband med avveckling av den tillfälliga förskolepaviljongen på platsen. Förvaltningen har granskat bygghandlingar för den utökade lekmiljön och förskolepaviljongen planeras rivas med påföljande byggstart av lekplatsen. I Råambhovsparkens parklek har upprustning av området vid stora klätterleken inletts med förberedande rivningsarbeten.

För att förbättra allmänhetens möjlighet till vistelse vid vatten har förvaltningen erhållits särskilda medel. Renovering av Fredhällsbadets bryggor inleddes 2022 och har under våren slutförts med hjälp av dessa medel. Planering pågår också för åtgärder som syftar till förbättrade badmöjligheter och vistelsevärden vid Smedsuddsbadet. I projektet Karlbergskanalen pågår arbetet med fördjupad geoteknisk utredning som väntas bli klar i maj. Under våren har också programarbetet för strandpromenaden inletts.

Förvaltningen har erhållit sökta klimatinvesteringsmedel samt medel för ”Stockholm vid vatten” och planerar för att kunna färdigställa programmet under året. Förvaltningen har under våren fortsatt arbetet med att utreda en långsiktig finansiering av projektet.

Under perioden har förvaltningen, efter föreläggande från miljö- och hälsoskyddsnämnden, tagit fram en åtgärdsplan för att förbättra vattenkvaliteten vid Smedsuddsbadet. Åtgärderna kommer att genomföras under sommaren och hösten för att sedan utvärderas och rapporteras till miljöförvaltningen senast den 1 november.

Kultur och föreningsliv

Föreningar i Stockholms stad ges möjlighet att söka bidrag för sin verksamhet genom stadsdelsnämnderna och genom facknämnderna. Föreningarna bedriver en prioriterad verksamhet som kompletterar och stödjer förvaltningens insatser. Under 2023 har 13 föreningar beviljats bidrag från nämnden. Det har tillkommit flera föreningar jämfört med tiden före pandemin. Samtidigt har några avslutat sin verksamhet. Den föreningsverksamhet som stöds av nämnden är bredare nu än tidigare och når fler Kungsholmsbor. Förvaltningen kommer att förstärka information om möjligheten till bidrag för att försöka nå ännu fler.

Stadsdelsnämndens stöd till ideella föreningar bidrar till att stärka den ideella sektorns förutsättningar och erbjuda fler aktiviteter och verksamheter av god kvalitet till innevånarna. Förvaltningen säkerställer att de föreningar som beviljats stöd efterlever nämndens villkor för föreningsstöd samt att stödet används som avsett.

Kulturförvaltningen har nyligen färdigställt en kartläggning av förutsättningarna för kultur i respektive stadsdel när det gäller tillgången till lokaler. Kulturförvaltningen ansvarar för stödet till kulturlivet och dess lokaler. I rapporten konstateras att Kungsholmen saknar allmän samlingslokal och biograf. Kulturförvaltningens bedömning är att det under kommande decenniet vore bra med flera etableringar i stadsdelsområdet. Stadsdelsförvaltningen instämmer i bedömningen och uppmuntrar initiativ från det lokala kultur- och föreningslivet för att möjliggöra ett rikare kulturliv.

I Serafens vård- och omsorgsboende finns möteslokaler som i första hand används för interna behov. Förvaltningen upplåter i mån av plats dessa lokaler till föreningar till subventionerat pris. En lokal är reserverad för föreningars möten under dagtid vardagar.

Nationaldagsfirandet i Rålambshovsparken kommer i år att genomföras genom ett mindre firande vid Amfiteatern. I takt med att evenemanget vuxit har också kraven på säkerhet, samordning och planering växt, något som förvaltningen själva inte har kompetens eller resurser för.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden				92		83 %	75 %	2023
  Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden						77 %	77%	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter				80 %		77 %	76 %	2023
  Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden				81 %		78 %	77%	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel ungdomar som deltar i föreningsliv				72 %		70 %	66 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31	
  Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsmyndigheten, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31	

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program.

Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser

och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud.

Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter

Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna

Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas

I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses. Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förbättrade badmöjligheter och ökade vistelsevärden vid Fredhällsbadet och Smedsuddsbadet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Genomföra medborgardialog i samband med programarbete inför upprustning av Vängåvans lekplats på Stora Essingen.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Till inriktningsmålet hör fyra mål för verksamhetsområdet och fyra nämndmål. Bedömningen grundar sig på att samtliga verksamhetsområdes mål och underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt under året. Verksamhetsmålet, Stockholmsbornas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer, uppnås genom riktade insatser.

Analys och en kortfattad beskrivning av nämndens bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet. Hur förvaltningen arbetar för en ren, hälsosam och hållbar miljö utifrån ett rättighetsperspektiv redovisas under mål 3.7.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att verksamhetsmålet med underliggande nämndmål kommer att uppfyllas.

De elbesparande åtgärderna i förvaltningen har givit resultat. Mätningar avseende första kvartalet från och med 2020 visar att elförbrukningen stadigt har minskat, där en större minskning är tydlig för första kvartalet 2023. Mätningen har gjorts utifrån de elabonnemang som finns registrerade på förvaltningen där elen inte ingår i hyran. Information om elbesparing och elbesparingstips har kommunicerats i förvaltningen för att öka medvetenhet och tydliggöra att alla behöver bidra. Elbesparingar är också en stående punkt på dagordningen i dialogen med stadens fastighetsbolag. Arbetet pågår fortsatt med att kartlägga lokalernas elabonnemang. Förvaltningen har sökt klimatinvesteringsmedel på 600 000 kr för att byta till LED-belysning i grubbostäder och förskolan men ej fått besked ännu.

Förvaltningen fortsätter att utveckla den gemensamma menyn för förskolorna med fokus på hållbarhet. Äldreomsorgen har i mars startat ett två-årigt projekt kring hållbarhet där samtliga verksamheter är representerade och samverkar. Syftet är bland annat att minska verksamheternas klimatpåverkan genom en hållbar äldreomsorg, till exempel med ökad återvinning och minskning av engångsmaterial. Målsättningen med projektet är att arbetet ska fortsätta i den ordinarie verksamheten efter avslut i mars 2025.

Förvaltningen har tagit fram ett underlag för kartläggning av återvinning som ska gå ut i alla enheter. Arbetet med att införa matavfallsinsamling för äldreomsorgen i Micasas fastigheter pågår, och enheterna inväntar nu att Stockholm Vatten och Avfall, SVOA, ska leverera insamlingskärl.

Arbetet med att utreda hur strandpromenaden längs Karlbergskanalen kan stärkas och tillgängliggöras har fortsatt under perioden. Klimatinvesteringsmedel har erhållits och ett programarbete har inletts. En viktig del av programmet handlar om att titta på hur risken för ras och skred kan minska, samt hur flöden vid kraftiga regn kan komma att påverka stabilitet och erosion.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling				84 %		100 %	100 %	2023
Analys Arbetet med att införa matavfallsinsamling för äldreomsorgen i Micasas fastigheter pågår. Enheterna inväntar nu att Stockholm Vatten och Avfall, SVOA, ska leverera insamlingskärl så att målet kan uppfyllas.								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider				1,6 kg CO2 per kg livsmed el		1,6 kg CO2 per kg livsmed el	1,6 kg CO2 per kg livsmed el	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Köpt energi i stadens verksamheter				3,41 GWh		3,55 GWh	1945 GWh	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31	
 Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter

ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassning fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.

Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.

Flergångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.

Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.

Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.

Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Alla enheter återvinns: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31	
 Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31	
 Ta fram program för förstärkning av mark längs Karlbergskanalen, för att minska risken för skred eller ras vid ett skyfall.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att verksamhetsmålet med underliggande nämndmål kommer att uppfyllas.

Förvaltningen har under perioden inventerat ytterligare platser lämpliga för stadsodling. Förvaltningen upprättar nya brukaravtal för stadsodling om det finns tillräckligt underlag för att bilda föreningar samt om odlarna själva kan ombesörja med jord och övrig utrustning.

Under året fortsätter arbetet med att ställa om skötsel av gräsytor så att de kan utvecklas till ängsmark och långgräs. Arbetet med inventering av lämpliga gräsytor pågår och ny omklassning av tillkommande slåtterytor kan ske till höstens mängdreglering

Förvaltningen har tilldelats särskilda medel för biologisk mångfald för att genomföra friställning av ek och tall i Fredhäll, Kristineberg och Stora Essingen och planering för åtgärder pågår. Förvaltningen har även tilldelats särskilda medel för att plantera träd, skapa nya brynmiljöer, högstubbar och ökad artvariation på Smedsudden, som är ett av de prioriterade stråken för ökad biologisk mångfald i innerstaden. Planering för åtgärder har inletts, nyplantering av träd och buskar planeras till hösten efter badsäsongens slut.

Alla förskolor ger barnen olika naturupplevelser i närmiljön. Barnen får följa naturens gång och se maskar, insekter och andra djur som finns i vår natur. De lär sig fåglarnas utseenden samt olika läten, vilka som bor kvar samt vilka som flyttar under vintern och kommer åter till våren. Förskolorna erbjuder barnen olika odlingsmöjligheter där barnen får följa hela processen från frö till både blomma och ätbar planta. En förskola påbörjade en inomhuskompost under hösten, där barnen fick följa nedbrytningsprocessens faser av olika livsmedel. Jorden som blev av komposten har barnen använt sig av för att plantera olika fröer som de kommer följa fram till sommaren.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31	
  Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholmshem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31	
  Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.2.1 Kungsholmen är en grön och resilient stadsdel med hög biologisk mångfald

 Uppfylls helt

Beskrivning

Skötsel och åtgärder gynnar den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster. Växter väljs som stärker den biologiska mångfalden och de ekologiska sambanden för den aktuella

platsen samt klarar av ett förändrat klimat. Parkerna utvecklas för att klara ett förändrat klimat. Hårdgjorda ytor görs om till grönytor på lämpliga platser för att öka den biologiska mångfalden samt stärka förmågan att hantera skyfall. Verksamheter erbjuds odlingsmöjligheter.

Arbetet sker enligt flera mål i Agenda 2030 som mål 11: Hållbara städer, mål 14: Hav och marina resurser samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Förväntat resultat

Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förbättras. Grönytor inom stadsdelsområdet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra friställning av ek och tall i Fredhäll, Kristineberg och Stora Essingen, förutsättande att medel för biologisk mångfald erhålls.	2023-01-01	2023-12-31	
 Plantera träd, skapa nya brynmiljöer, högstubbar och ökad artvariation på Smedsudden, förutsättande att medel för biologisk mångfald erhålls.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att verksamhetsmålet med underliggande nämndmål kommer att uppfyllas. Förvaltningen väntar fortsättningsvis på en resepolicy från staden för att ännu tydligare kunna kommunicera stadens mål. Tills vidare arbetar förvaltningen utifrån kommunfullmäktiges mål för klimatsmarta resor och transporter.

Hemtjänstens personal använder sig av manuella cyklar samt el-cyklar, och transporter av matlådor sker med cykel. Förvaltningen har i år sökt 300 000 kr i klimatinvesteringsmedel för fler elcyklar, men har ej fått besked ännu.

Medarbetare inom socialtjänstavdelningen följer kommunfullmäktiges mål och använder tåg i första hand.

Nämndmål: 2.3.1 Nämndens resor och transporter är klimatsmarta och resurseffektiva

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att klimatsmarta transportsätt så som cykel, gång och kollektivtrafik användas och främjas av förvaltningen. Förvaltningens transporter

ska vara klimatsmarta och resurseffektiva och cykelåkeri används i första hand. Verksamheterna använder elcyklar för transport av matlådor. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå. Bilpooler används inom socialtjänstavdelningen.

Arbetet med klimatsmarta och resurseffektiva resor och transporter sker i enlighet med flera mål i Agenda 2030, så som mål 3: God hälsa, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Förväntat resultat

Cykel, gång och kollektivtrafik används.

Förvaltningens transporter är klimatsmarta.

Verksamheterna använder elcyklar för transport av matlådor när det är möjligt.

Cykelåkeri används i första hand för transporter när det är möjligt.

Krav ställs på miljöfordon vid upphandling av tjänster där transporter ingår.

Medarbetarna följer stadens resepolicy där digitala möten är ett förstahandsval vid möten på annan ort, och eventuella tjänsteresor sker med tåg.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

● Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att målet kommer att uppfyllas, men att det krävs aktiva åtgärder för att nå dit. Andelen inköp av ekologiska livsmedel och måltider samt *inköp av animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning* når under första tertiet inte upp till årsmålen. Resultatet för ekologiska livsmedel och måltider fortsätter dock att förbättras jämfört med utfallet för 2021 och 2022. Flera enheter och ett helt område inom förskoleavdelningen når nu upp till kommunfullmäktiges mål, liksom ett par enheter inom äldreomsorgen och en enhet inom socialtjänsten. Information om hur nämndens verksamheter kan ta ansvar för kravet på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning och därmed förbättra resultatet har gått ut till samtliga enhetschefer och förvaltningen förväntar sig att resultatet förbättras under året.

Stadens digitala utbildning Hållbara kontor har hittills genomförts av 22 medarbetare i förvaltningen. Förvaltningen kommer att gå ut med mer information om utbildningen så att antalet ökar fram till tredje tertiet.

Kommunikationsarbete om den lagstadgade skyldigheten att rapportera enheternas kemikalieinnehav i stadens kemikaliesystem Chemsoft fortsätter. Uppföljning pågår och redovisning sker i samband med verksamhetsberättelsen.

Enheten för sysselsättning har sett över sina inköp och slutat med engångsprodukter som portionsförpackat smör. Enheten har även tagit bort papperskorgar i syfte att minska användning av soppsåsar. Brukarna inom enheten är engagerade i miljöarbetet. Brukarnas

reflektioner vittnar om att de har kännedom om varför enheten ska välja miljömärkta och parfymfria varor. Av de stickprov som gjorts på inköp i Agresso har inga frånsteg från enhetens lista över godkända produkter noterats. En reflektion som gjorts under perioden handlar om brister i inköpssystemet. Trots att varor saluförs med miljömärkning visar det sig vid registrering i Chemsoft att det är produkter som inte ska köpas

I Rålambshovsparkens Regnpark, som bland annat syftar till att omhänderta dagvatten och skyfall, fortsätter den mer intensiva skötseln av de nya planteringsytorna. I samarbete med trafikkontoret pågår arbetet med att leda om dagvatten från Lilla Västerbron till Regnparken för att avlasta ledningsnätet, genom att leda dagvatten ner i parkens stora biofilter.

Förvaltningen deltar i arbetet gällande god vattenstatus, bland annat genom att delta i arbetet med den lokala åtgärdsplanen för Riddarfjärden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system				100 %		100 %	100 %	2023
  Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning						88	88 %	2023
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala värdet av inköpta måltider och livsmedel				56,13 %		70 %	70 %	2023
Analys Andelen inköpta ekologiska livsmedel och måltider når under första tertialet inte upp till årsmålet. Resultatet fortsätter dock att förbättras. Förvaltningen bedömer att resultatet kan förbättras ytterligare under året men prognosen om målet kommer uppfyllas är osäker.								

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giffria

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många platsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giffria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spannar över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Chefer och medarbetare som arbetar med inköp, administration och intern service ska genomföra stadens web-utbildning Hållbara kontor	2023-01-01	2023-06-30	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Medarbetare som arbetar med mat och måltider ska delta i kunskapshöjande insatser inom det förvaltningsgemensamma temat Grön och klimatsmart mat	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att inriktningsmålet kommer att uppnås under året. Till inriktningsmålet hör sju mål för verksamhetsområdet och nio nämndmål. Bedömningen grundar sig på att samtliga verksamhetsområdes mål och underliggande nämndmål bedöms uppfyllas helt under året.

Analys och en kortfattad beskrivning av nämndens bidrag till kommunfullmäktiges inriktningsmål redovisas under respektive mål för verksamhetsområdet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet och underliggande nämndmål kommer att uppfyllas. Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov. Ekonomistyrningen är tydlig, respektive enhets budget följs regelbundet upp genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller. Förvaltningen prognostiserar en budget i balans före, respektive efter resultatdispositioner. Åtgärdsplaner har tagits fram för de verksamheter som prognostiserar en negativ avvikelse. Se avsnitt Uppföljning av ekonomi.

Lokalbeståndet ses kontinuerligt över och anpassas utifrån verksamhetens behov. När lokalerna inte nyttjas för egen verksamhet hyrs möjliga lokaler ut. Projektarbetet kring flytten av förvaltningslokaler till Tekniska nämndhuset pågår. Flytten planeras till fjärde kvartalet 2023 och innebär att stora delar av nämndens verksamheter som idag sitter i olika lokaler på Kungsholmen kommer att samlas. Förvaltningens medarbetare får kontinuerlig information via flyttnytt.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet	100 %			97,1 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
efter resultatöverföringar								
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %			96,3 %		100 %	100 %	Tertial 1 2023
  Nämndens prognossäkerhet T2				-1 %		+/-1 %	+/- 1 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av ekonomicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans. Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet kommer att uppnås helt. Till grund för

bedömningen ligger arbetet med att identifiera stödbehov, erbjuda effektiva insatser som leder till självförsörjning och utveckling av samverkan med både enheter inom socialtjänsten och med externa samverkanspartners. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog och samverkansmöten med det lokala näringslivet.

Invånarna i stadsdelsområdet har jobb och försörjer sig själva

Antalet hushåll som erhåller ekonomiskt bistånd är fortsatt lågt och har under det senaste året succesivt minskat. Antalet barnfamiljer i osäkra boendeförhållanden är också lågt och har minskat i jämförelse med samma tidpunkt 2022.

Förvaltningen ser dock att behovet av ekonomiskt bistånd kan komma att öka med anledning av rådande lågkonjunktur, hög inflation och det höga ränteläget. Detta har inneburit ökade kostnader för hushåll och förvaltningen har fått flera telefonsamtal från invånare som till stor del handlar om obetalda räkningar och ansträngd ekonomi. Det har även inkommit betydligt fler aviseringar om elskulder. På sikt kan det generera en ökning av antalet bidragshushåll.

För att fortsätta förebygga långvarigt behov av ekonomiskt bistånd och möjliggöra för personer som är långt ifrån arbetsmarknaden att komma i arbete, erbjuder förvaltningen effektiva insatser som leder till självförsörjning. Offentligt skyddat arbete (OSA) utgör en viktig sådan insats, det gör även Stockholmsjobb som numera handläggs av Jobbtorg City inom Arbetsmarknadsförvaltningen. Förvaltningen har efter den organisatoriska förändringen avseende Stockholmsjobb upprättat kontakt med Jobbtorg City för att kunna samverka kring behov och tillhandahållande av arbetsplatstillfällen.

Samverkan är centralt för att möjliggöra anpassat stöd som leder till arbete eller studier. Som en del i att utveckla samverkan ska förvaltningen ingå i Arbetsförmedlingens nystartade Kommunhubb. Syftet med hubben är främja ett långsiktigt, strukturerat och hållbart samarbete mellan Arbetsförmedlingen och kommunen.

Pilträdet servicehus har tagit emot sju kvinnor från Ukraina via Welcome house. Welcome house består av olika myndigheter och verksamheter som stöttar nyanlända under deras första tid i staden. Kvinnorna har anställts som extratjänster och får handledarstöd. Förvaltningen har en pågående samverkan med organisationen MISA som driver en arbetsinriktad verksamhet för personer med någon form av funktionsnedsättning. Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende har tagit emot cirka 10 personer från MISA vilka arbetar på boendet några timmar per vecka. Båda dessa arbetsmarknadsinsatser har varit gynnsamma och fungerat bra.

Förvaltningen har, i enligt med uppdraget i verksamhetsplanen, utrett hur organiseringen av försörjningsstöd ska fortsätta och beslutat stanna kvar i nuvarande samarbete med blivande Norra Innerstadens stadsdelsförvaltning, vilket båda förvaltningarna är överens om. Fördelar med att fortsätta ett redan väl utarbetat samarbete är att det inte blir stora omställningar för klienterna och medarbetarna. Det innebär inte heller några merkostnader, vilket en omorganisering medför. Alternativet att driva försörjningsstöd i egen regi skulle dessutom innebära en liten och därmed sårbar verksamhet som hade riskerat att bli kostsam. Förvaltningen ser att det istället finns goda förutsättningar att utveckla det befintliga

samarbetet avseende uppföljning, analys och åtgärder relaterat till försörjningsstöds resultat och budget. För att tydliggöra hur uppföljning och samverkan ska ske kommer den nuvarande samverkansöverenskommelsen att uppdateras under årets sista tertiäl tillsammans med blivande Norra Innerstaden.

Samhällsvägledning

Samhällsvägledning för nyanlända sker via drop-in besök och bokade tider. Allt fler besökare har flyttat vidare från en tidigare genomgångsbostad men har fortsatt behov av samhällsvägledning. Även andra målgrupper än vad som idag avses i uppdraget efterfrågar samhällsvägledning.

Bostadsvägledning erbjuds de hushåll som bor i genomgångsbostäder för nyanlända inom området. Nära samverkan sker med hyresvärden SHIS och enheter inom socialtjänsten.

Feriearbete

Förvaltningen har höjt ambitionen och årsmålet för feriearbeten från 150 till 225, varav 205 av arbetsplatstillfällena erbjuds under sommarlovet. Den annonsering av feriearbete som har gjorts har nått ut till ungdomarna, 423 ungdomar har sökt feriearbete inför sommaren och tillsättning av platserna pågår. Förvaltningen prioriterar ungdomar med funktionsnedsättning och sociala skäl i tilldelningen av platser. 24 ungdomar är prioriterade och samtliga kommer att bli erbjudna en plats.

En attraktiv och trygg närmiljö bidrar till att företag och näringsliv etablerar sig i stadsdelsområdet

Stadsdelsnämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet genom samverkansmöten och genom att ha en dialog med det lokala näringslivet. Nämnden säkerställer att tydliga kontaktvägar tillhandahålls för att underlätta för näringslivet. Välkomstbrev till nya företagare är framtagen. Genom platssamverkan förs dialog med näringsidkare, civilsamhället, polisen och representanter från Stockholms stad för att öka trygghet i områden som upplevs särskilt utsatta och bidra till attraktivare miljöer. Trygghetsvandring kommer att genomföras i maj månad.

Förvaltningen tar emot en hög andel studenter till verksamhetsförlagd utbildning vilket bidrar till att öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens som är ett av näringslivspolicyns fokusområden.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,4 %			0,5 %	0,4 %	0,4 %	2,7 %	Tertiäl 1 2023
   Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,27 %	0,35 %	0,27 %	0,29 %		0,3 %	1,5 %	Tertiäl 1 2023
  Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av				100 %		75 %	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)								
  Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,23 %	0,26 %	0,2 %	0,24 %		0,23 %	1,0 %	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna platser för feriejobb	205			218	225	225 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023
Analys Förvaltningen har höjt årsmålet från 150 till 225 platser efter uppmaning i avstämningsärendet, till stadens nämnder och bolagsstyrelser att tillhandahålla fler platser för feriejobb. Till sommarlovet kan 205 platser erbjudas och resterande platser under hösten och vintern.								
  Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	2			3	5	5 st	Tas fram av nämnd/ styrelse	Tertial 1 2023
  Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	94 st			282 st	190 st	190 st	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
  Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	205 st			217 st	225	225 st	11 000	Tertial 1 2023
Analys Arbetet med tillsättning av platser pågår för närvarande.								

Nämndmål: 3.2.1 Invånarna i stadsdelsområdet har jobb och försörjer sig själva.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att ge personer som uppbär ekonomiskt bistånd stöd och individuellt utformade insatser för att nå egen försörjning. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Förvaltningens arbetar på flera sätt med hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Insatser som ekonomiskt bistånd samt stöd som möjliggör egen försörjning och hållbara boendeförhållanden bidrar till mål 1 om ingen fattigdom, mål 2 om ingen hunger, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om minskad ojämlikhet och mål 11 om hållbara städer och samhällen. Det stöd som tillhandahålls grundar sig på brukarnas delaktighet och förvaltningen följer könsuppdelad statistik för att försäkra att insatser erbjuds utifrån lika villkor.

För att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ska förvaltningen utveckla insatser

för personer med försörjningshinder på grund av arbetslöshet, sjukskrivning eller socialmedicinska hinder. Tröskeln till arbete ska sänkas och det förebyggande och motiverande arbetet ska stärkas. Samverkan med Jobbtorg utgör en viktig del då insatserna inom ramen för verksamheten skapar förutsättningar för personer att komma närmare arbetsmarknaden. Förvaltningen ska bistå i arbetet med att utöka Stockholmsjobben.

Felaktiga utbetalningar ska minska och förebyggas, bland annat genom att skapa förutsättningar för de sökande att göra rätt från början.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att unga ska komma i sysselsättning. Feriejobb möjliggör för denna målgrupp att få tidig arbetslivserfarenhet. Därför ska antalet feriejobb öka och unga med funktionsnedsättning eller sociala skäl ska prioriteras i tilldelningen av platser.

Nyanlända personer utan tillräcklig egen försörjning ska snabbt få tillgång till kunskaper i svenska och förutsättningar att komma ut i arbetslivet.

Samhällsvägledning erbjuds till nyanlända i syfte att stötta mot egen försörjning och stadigvarande boende. Stödet skapar förutsättningar för nyanlända att bli självständiga, självförsörjande och etablerade i samhället. Arbetet bedrivs i samverkan med både interna och externa samverkanspartners.

Förväntat resultat

Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd ska minska.

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg.

Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet ska minska.

Nämndmål: 3.2.2 En attraktiv och trygg närmiljö bidrar till att företag och näringsliv etablerar sig i stadsdelsområdet

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att förvaltningen samverkar och har en kontinuerlig dialog med det lokala näringslivet. Förvaltningen samverkar med företagareföreningar för att gemensamt skapa en attraktiv och trygg närmiljö genom att företagareföreningen erbjuds att samverka kring utpekade områden för platssamverkan. Trygghetsvandringar genomförs i samverkan. Trygghetsskapande åtgärder i den fysiska stadsmiljön samt det socialt preventiva arbetet bidrar till att ge bättre förutsättningar för företagandet och därigenom till en mer hållbar stadsutveckling. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden. Det förebyggande arbetet för att skapa ett tryggt stadsdelsområde berör mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030. Att näringslivet etablerar sig inom stadsdelsområdet ger effekt på flera av hållbarhetsmålen.

Förväntat resultat

Företagarföreningar och entreprenörer upplever ett fungerande samarbete med stadsdelsförvaltningen

Det lokala näringslivet erbjuds att vara delaktiga i trygghetsskapande insatser som trygghetsvandringar och platssamverkan

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska utforma arbetssätt för att mer aktivt bjuda in nya företagare till dialog.	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med de två underliggande nämndmålen kommer att uppfyllas helt. Till grund för arbetet hör arbetet med att planera för långsiktiga boendelösningar och insatser för att förebygga och minska hemlöshet.

Kungsholmsborna har ett hållbart boende

Förvaltningen arbetar aktivt med att förhindra att barnfamiljer och vuxna placeras i akut logi, vilket har visat sig genom att både antalet barnfamiljer och vuxna i akut logi har minskat jämfört med första tertialet 2022. En tydlig planering mot en hållbar boendelösning utgör en viktig grund i detta arbete. Viktiga och hjälpsamma insatser för personer som står långt från ordinarie bostadsmarknad är försöks- och träningslägenhet och Bostad först. Utfall för tertialet visar att majoriteten av de som har boende genom Bostad först behåller sina kontrakt efter 12 månader. Egen bostad i kombination med individuellt anpassat stöd bidrar till bra förutsättningar att både klara av ett eget boende och få möjlighet till återhämtning/rehabilitering utifrån den komplexa problematik som många med denna insats har.

Förvaltningen möter allt fler äldre personer som riskerar att hamna i hemlöshet, problematiken är många gånger komplex med exempelvis beroende och demens. För att långsiktigt motverka hemlöshet bland både äldre och andra åldersgrupper arbetar förvaltningen vräkningsförebyggande, bland annat har äldreкураторernas och bosamordnarens arbete bidragit till att avhysningar kunnat avvärijas. Förvaltningen tar tidigt kontakt med personer som är eller riskerar att bli föremål för avhysning och de erbjuds stöd i syfte att kunna behålla sitt bostadskontrakt. Under tertialet har sju av nio avhysningar kunnat avvärijas efter inkommet meddelande från hyresvärden. De avhysningar som inte gick att avvärija berodde på hyresskulder, men det har också funnits en långvarig komplex problematik. Båda personerna har erbjudits stöd för fortsatt hjälp utifrån sin boendesituation.

Samverkan mellan förvaltningens avdelningar och enheter är central, liksom samverkan med externa samverkanspartners. För nyanlända personer och familjer i genomgångsbostäder

bidrar samverka med samhällsvägledningen, SHIS och etableringscentrums matchningsteam ett viktigt stöd för att öka förutsättningarna att gå vidare till ett hållbart boende.

Behov av samhällsservice och parkmiljöer beaktas tidigt i samhällsplaneringen

Förvaltningen har under perioden deltagit i det stadsövergripande arbetet med att lämna synpunkter på förslag på arbetstunnlar och etableringar för ny tunnelbana från Fridhemsplan till Älvsjö. Utifrån ett långsiktigt perspektiv och i och med att arbetstunneln vid Fridhemsplan föreslås bli permanent, förordar staden läget vid Lindhagensplan som inte bedöms ge lika stor negativ påverkan på bebyggelse, stads- och gaturum samt kulturmiljö som alternativet vid Rålambshovsleden.

Under perioden har förvaltningen lämnat synpunkter på de två detaljplaner i Kristineberg som håller på att tas fram och står inför samråd. I samband med planarbetet för Kristinebergshöjden framhåller förvaltningen att Kristinebergs slottspark bör planläggas som park för att säkra parkens framtid och de höga kulturhistoriska och ekologiska värden som finns där. Vidare ser förvaltningen en risk med att andelen parkyta i området minskar ytterligare och viktiga ekologiska, sociala och kulturhistoriska värden riskerar att gå förlorade, i samband med de planer som finns på att förlägga en 11-spelsplan i Kristinebergs strandpark.

Under 2023 kommer förvaltningen att starta en ny servicebostad enligt LSS. Bostaden kommer att innehålla åtta lägenheter och ett gemensamhetsutrymme. Planerad inflytt är sista kvartalet 2023. Vidare fortsätter förvaltningen arbetet med att säkerställa att behoven av framtida boenden tillgodoses genom samverka med bland annat socialförvaltningen.

Förvaltningen har tillsammans med stadsdelsförvaltningarna Norrmalm, Östermalm och Södermalm tagit fram en boendeplan för äldre för åren 2024-2040 som beskriver efterfrågan och behovet av bostäder för region innerstaden. Sammanfattat är bedömningen att behovet av bostäder kommer att vara större än den planerade nybyggnationen samt att fler seniorbostäder behöver skapas.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärden	77,78 %				55 %	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial 1 2023
   Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader				100		75 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys								
En person har blivit uppsagd från sitt kontrakt på grund av att en inneboende har varit störande. Personen har blivit erbjudan och tackat ja till ett annat hållbart boende.								
  Antal barnfamiljer som beviljats en				7		5	Tas fram av nämnd	2023

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
akutboendelösning på hotell/vandrarhem								
   Antal vräkningar som berör barn				1		0	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.3.1 Kungsholmsborna har ett hållbart boende.

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att ta krafttag mot och arbeta för stadens nollvision mot hemlöshet. Till grund ligger Stockholms stads program för att motverka hemlöshet 2020-2025. Arbetet genomförs utifrån Agenda 2030, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om ojämlika villkor samt mål 11 om hållbara städer och samhällen. Utifrån individens behov beviljas individuellt anpassade insats för att möjliggöra en hållbar lösning som långsiktigt leder till att brukaren kan klara av ett eget boende. Genom att analysera könsuppdelad statistik följer förvaltningen att boendeinsatser beviljas på lika villkor.

Förvaltningen ska utveckla arbetet med att vuxna och äldre i hemlöshet samt barnfamiljer (inklusive barnen) i osäkra boendeförhållanden erbjuds stöd. Att minska antalet hushåll i akut logi är ett utvecklingsområde. Det innebär att förvaltningen ska prioritera långsiktiga lösningar framför placeringar i akut logi och barnfamiljer ska inte placeras på hotell eller vandrarhem. Barnrättsperspektivet ska råda i ärenden som berör barn. Samverkan med SHIS, bostadsbolag och interna verksamheter är viktiga i det vräkningsförebyggande arbetet samt för att nå hållbara lösningar. Samverkan med interna och externa samverkanspartners ska stärkas.

Förvaltningen ska kartlägga hur insatsen behandlingsassistent kan utformas för att erbjuda individuellt anpassat stöd i förebyggande syfte men även riktat stöd till personer i osäkra boendeförhållanden. Socialtjänstens insatser ska bidra till att personer i hemlöshet kan hitta en väg tillbaka till eget fast boende samt stöd för att kunna behålla boendet över tid.

Tröskeln för egen bostad sänks för att fler ska ha möjlighet till en hållbar boendelösning. Insatserna bostad först samt försöks- och träningslägenhet skapar förutsättningar för detta.

Samhällsvägledningen erbjuder stöd tillnyanlända i form av bostadsvägledning för att möjliggöra för målgruppen att bli självständig och på egen hand kunna söka hållbara boendelösningar.

Förväntat resultat

Andelen barnfamiljer på vandrarhem/hotell minskar (jmf 2022).

Andel brukare som bor i akut logi minskar. (jmf 2022)

Samverkan kring det vråkningsförebyggande arbetet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen ska kartlägga hur samverkan kring det vråkningsförebyggande arbetet kan stärkas.	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstavdelningen ska kartlägga hur insatsen behandlingsassistent kan utvecklas för att ge individuellt anpassat stöd kring hållbart boende.	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.3.2 Behov av samhällsservice och parkmiljöer uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att i remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevaka och verka för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden och offentliga platser inom Kungsholmens stadsdelsområde tillgodoses.

Förväntat resultat

Invånarna har god tillgång till kommunal service samt parker och grönområden som är tillgängliga för alla

Det finns förskolor, bostäder med särskild service och äldreboenden i tillräcklig omfattning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på goda resultat i stadens medarbetarenkät, fortsatt arbete med att stärka cheferna i sitt ledarskap, ökad frisknärvaro och arbete med trygga anställningar.

Medarbetarenkäten 2023

Förvaltningen har i resultatet av årets medarbetarenkät ett AMI (aktivt medskapandeindex) på 84, vilket är en ökning med 4 indexenheter från föregående år. Kungsholmens resultat är det högsta av samtliga stadsdelsförvaltningar.

AMI-indexet är uppdelat i tre delindex; (motivation, ledarskap och styrning) och förvaltningen har ökat inom samtliga områden. Den största ökningen finns inom ledarskap

med ett index på 83, vilket är en ökning med 5 indexenheter. Motivation har ökat med 4 indexenheter och har ett index på 83. Styrning har ett index på 85, vilket är en ökning på 3 indexenheter.

Samtliga avdelningars resultat på alla delområden har ökat från föregående år. Förskoleavdelningen ligger högst med ett AMI-index på 85, följt av äldreomsorgsavdelningen på 84 och socialtjänstavdelningen på 79. Då förvaltningen hade en svarsfrekvens på hela 92 procent är resultatet mycket tillförlitligt och utgör ett bra underlag i det fortsatta arbetet med handlingsplaner utifrån enkätresultatet.

Ledarskap

Förvaltningens ledarskapsindex har ökat med fem indexenheter från föregående år och ligger på 83 vilket är över stadens genomsnitt. Äldreomsorgsavdelningen och förskoleavdelningen har ett ledarskapsindex på 84 och socialtjänstavdelningen på 78. Samtliga avdelningar har ökat sitt resultat och den största ökningen finns inom äldreomsorgen som gått upp 10 indexenheter.

Stabila ledningsfunktioner och förvaltningens och avdelningarnas tydliga fokus på att stärka cheferna i sitt ledarskap, med utgångspunkt i stadens chefsprofil, full range leadership model och metoden lead forward, är exempel på faktorer som bedöms ha bidragit till att värdena har ökat. Arbetet med ledarutvecklingsinsatser fortsätter under året.

Förvaltningen har under våren, utifrån stadens riktlinjer, inlett arbetet med att se över förvaltningens chefsstrukturer. Som ett led i detta arbete kommer förvaltningen att genomföra en kartläggning av chefsstrukturen inom äldreomsorgen som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

I de senast tillgängliga siffrorna från februari 2023 är den totala sjukfrånvaron per rullande tolv månader 9,5 procent, vilket även är årsmålet. För enbart februari månad är siffran 8,8 procent och sjukfrånvaron sjunker för varje månad.

Korttidssjukfrånvaron dag 1-14 per rullande tolv månader är 3,0 procent. För enbart februari månad är siffran något högre 3,6 procent, vilket är en naturlig effekt under vintermånaderna. Förvaltningen bedömer att årsmålet på 2,9 procent kommer att nås då korttidssjukfrånvaron stadigt sjunker jämfört med föregående år.

Förskoleavdelningen har genomfört en enkät för att undersöka medarbetarnas arbetsbelastning vid årsskiftet och vidtagit åtgärder särskilt kring möjlighet till återhämtning. Inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen pågår ett arbete med att verksamhetsanpassa enkäten som därefter kommer gå ut till medarbetarna. En separat enkät kommer att skickas ut till chefer under hösten för att undersöka deras organisatoriska och sociala arbetsmiljö.

Trygga anställningar

Arbetet med att öka andelen trygga anställningar genom att minska de ofrivilliga deltidsanställningarna och andelen timavlönade fortsätter. I de senast tillgängliga siffrorna från februari 2023 är andel arbetade timmar av timavlönad personal, per rullande tolv

månader, 11,5 procent. För enbart februari månad är siffran 7,2 procent. Då andelen arbetade timmar stadigt sjunker för varje månad ser förvaltningen att årsmålet på 10 procent kommer att nås.

Inom äldreomsorgen har de uppstartade resursteamerna på vård- och omsorgsboendena, skapat fler tillsvidareanställningar både inom ordinarie verksamhet och i teamen samtidigt som personalkontinuiteten förbättras. En enkätundersökning har även genomförts bland medarbetarna på Serafens vård- och omsorgsboende. Syftet med enkäten är att ta reda på mer om orsaken till varför medarbetarna vill arbeta deltid eller heltid.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Aktivt Medskapandeindex	84	83	84	80		83	83	2023
  Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter						10 %	Tas fram av nämnd	2023
Analys								
Årsmålet är justerat efter uppmaning i avstämningsärendet. Från 13 procent till 10 procent.								
  Sjukfrånvaro	9,5 %	4,9 %	10,6 %	9,9 %	9,5 %	9,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023
  Sjukfrånvaro dag 1-14	3 %	2,8 %	3 %	3,2 %	2,9 %	2,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial 1 2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

 Uppfylles helt

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan

rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuds ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetssätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar

Förvaltningens medarbetare erbjuds trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov

Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå

Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier

Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Arsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	78 %			76 %		73 %		2023
 Andel medarbetare inom socialtjänsten som kan rekommendera sin arbetsplats	71 %			67 %		72 %		2023
Analys								
Resultatet har förbättrats med fyra indexenheter från föregående år.								
 Andel medarbetare inom äldreomsorgen som kan rekommendera sin arbetsplats	77 %			68 %		72 %		2023
 Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier	96 %			88 %		90 %		2023
 Ledarskapsindex	83			78		80		2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Chefer och medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ser över möjligheten att stärka friskvårdsförmånerna i enlighet med stadens riktlinjer	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Förvaltningen inväntar nya riktlinjer från staden.			
 Förvaltningen ska undersöka hur arbetsbelastningen ser ut bland chefer och medarbetare	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska utbilda förvaltningens chefer i stadens kompetensförsörjningsprocess	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningen ska utifrån stadens ramverk inleda arbetet med att se över förvaltningens chefsstrukturer	2023-01-01	2023-12-31	
 Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning genomförs arbetet för att uppnå en gemensam titulatur	2023-01-01	2023-12-31	
 Socialtjänstavdelningen fortsätter satsningen i aktivt medarbetarskap	2023-01-01	2023-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

 Uppfylls helt

Analys

Prognosen för helåret är att kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet kommer att uppnås helt utifrån att samtliga verksamheter aktivt arbetar för att kunna upprätthålla samhällsviktiga verksamheter under olika former av samhällsstörningar.

Civil beredskap

Utifrån de åtgärder som identifierades i risk- och sårbarhetsanalysen har vissa inköp genomförts eller planeras att genomföras. Nämndens grupp- och service bostäder inom LSS samt särskilda boenden för äldre, har beredskapslager för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn. Ett ytterligare steg i att höja beredskapen sker genom upprättande av kontinuitetsplaner för verksamheterna. Arbetet med kontinuitetsplaner intensifieras under tertial två och kommer att pågå under året.

Arbetet med framtagande av krigsorganisation och krigsledningsplan har påbörjats. Kommunikation och förankring har varit en viktig del i arbetet. Civil beredskap har varit ett pågående tema under vårens chefsforum. Samtliga ledningsgrupper har deltagit i workshop gällande krigsorganisationen, information om pågående arbete har även gått ut i nyhetsbrev och medarbetare har fått information om stadens och förvaltningens arbete på APT.

Förvaltningen fortsätter arbetet med etableringen av trygghetspunkter som ska kunna aktiveras vid allvarliga samhällsstörningar. Under tertialet har fokus legat på organisation och bemanning. Trygghetspunkterna planeras vara i drift i juni.

Informationssäkerhet

En förvaltningsövergripande arbetsgrupp har skapats för att ta fram lokala anvisningar för informationssäkerhet. En del i den lokala anvisningen är att tydliggöra roller. Förvaltningen ser behov av att på ett tydligare sätt följa upp verksamheternas digitala utveckling så att informationssäkerheten kan säkerställas tidigt i processen vilket med fördel kan göras genom dataskyddshandläggare inom respektive verksamhetsområde.

Arbetet med att identifiera informationstillgångar och informationsklassningar pågår kontinuerligt.

Särskilda krav ställs genom NIS, lagstiftning om nätverks- och informationssäkerhet i samhällsviktiga tjänster. Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet utifrån kraven som NIS-lagen innebär. Det handlar bland annat om att säkerställa riskanalyser, revidera rutiner och att förbereda inför införandet av NIS 2.

Under första tertialet har informationssäkerhetssamordnare deltagit i flera enheters APT för att lyfta informationssäkerhet med fokus på Outlook.

Välfärdsbrott

Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Enheterna ska gå igenom ett framtaget APT-material kring ämnet. I juni samlas frågor upp för det fortsatta arbetet. Representanter från förvaltningen deltar i stadens konferens om välfärdsbrott som hålls i april. En arbetsgrupp har tillsatts för att revidera förvaltningens övergripande rutiner kring hot, våld och otillåten påverkan.

Upphandling och inköp

Den största andelen av upphandlade varor och tjänster är sådana där förvaltningen deltar i gemensamma upphandlingar för staden som helhet, både i upphandlingsprocessen och i avtalsuppföljningen. Lokala avtal följs upp minst en gång per år. Uppföljningen är en viktig del i att säkerställa att leverantörerna upprätthåller hög kvalitet, lever upp till ställda krav och bedriver seriös och laglig verksamhet. Vid eventuella avvikelser vidtas lämpliga åtgärder som följs upp tills avvikelserna är rättade. Förvaltningen har förbättrat resultatet för andelen elektroniska inköp.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel elektroniska inköp						50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	2023
  Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts				100 %		100 %	80 %	2023

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande	2023-01-01	2023-12-31	

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn			
  Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31	
  Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31	
  Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31	
  Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31	
  Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30	

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödjarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan

seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korruption.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris
Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska ta fram en lokal anvisning för informationssäkerhet som ska beskriva hur de övergripande reglerna för informationssäkerhetsarbetet tillämpas (organisation, mandat och resurser, vem som ansvarar för att ta fram lokala styrdokument, hur arbetet följs upp med mera).	2023-01-01	2023-12-31	
 Förvaltningens samtliga medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna för dataskydd och informationssäkerhet.	2023-01-01	2023-10-31	
 Samtliga enheter inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg ska höja kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Genomgång av dialogmaterial sker på APT.	2023-01-01	2023-06-30	
 Samtliga enheter ska genomföra kontinuitetshöjande- och riskreducerande åtgärder utifrån RSA 2022. Åtgärder kopplat till risk för strömbortfall prioriteras.	2023-01-01	2023-07-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås helt under året. Bedömningen grundar sig på att förvaltningen arbetar med trygghet och trivsel i stadsdelsområdet på ett förebyggande och systematiskt sätt i samverkan med flera olika aktörer. Åtgärder sätts in och följs upp löpande efter identifiering av risker eller

pågående problem.

För att uppnå ökad trygghet på Kungsholmen används arbetssättet effektiv samordning av trygghet, EST, som är ett systematiskt arbetssätt för samverkan mellan kommun, polis och civilsamhälle. Inom EST sammanställs en lägesbild varannan vecka för att snabbt kunna sätta in insatser mot de problem som uppstår. Informationsinsamlingen inriktas på sådant som skapar otrygghet på Kungsholmen. Utifrån denna lägesbild har fältassistenternas arbetsinriktning uppdaterats löpande och de har arbetat uppsökande gentemot platser som varit aktuella på EST. För att stärka upp arbetet har ytterligare en fältassistent rekryterats. Återkommande teman på EST under tertial ett har varit det avfall av kanyler och fekalier hemlösa och eller personer i missbruk lämnat efter sig på förskolan Valvets gård samt på Rålis parklek. För att åtgärda detta har nära samverkan skett med parkmiljöavdelningen som sköter sanering och städning. Det planeras även för att sätta in extra rondering av väktare under en period runt dessa platser. I samråd med svenska bostäder som äger förskolan valvets lokaler och gård diskuteras även belysningslösningar för att göra platsen mindre attraktiv som övernattningsplats.

De forum gällande trygghet som förvaltningen leder är Kungsholmens Trygghets- och säkerhetsråd, Styrgruppsmöte för Trygghet, säkerhet och platssamverkan, samt platssamverkansmöten för stadsdelens tre fokusområden Fridhemsplan, Stadshagen och Kristinebergs & Hornsbergs strand. Den sammantagna lägesbilden från dessa möten är att trygghetsläget på Kungsholmen är grönt men med ett fåtal platser och problemområden som delvis påverkar trygghetsläget negativt. Platser som påverkar lägesbilden är SHIS-boendet, Stadsmissionens BoCenter samt Capio Sankt Görans verksamheter som riktar sig till personer i missbruk eller med psykisk ohälsa. Genom samverkan reds ansvarsförhållanden ut och samordning av resurser sker, så att problem tas om hand på ett mer effektivt sätt. Uppkomna åtgärder på dessa möten, för att främja och öka tryggheten har varit belysningslösningar, kontakt med uppsökarteamet samt ökad polisiär närvaro på ovan nämnda verksamheter.

Parkmiljö

I syfte att förbättra allmänhetens möjlighet till vistelse vid vattnet har arbetet med att ta fram en reinvesteringsplan för den strandnära Luxparken inletts under våren. I Kristinebergs strandpark har arbeten med ny gångväg och upprustning av lekplatsens rutschkana inletts under våren. Förvaltningen har även tilldelats särskilda medel för Stockholm vid vatten för att öka vistelsevärden vid Smedsuddsbadet genom att rusta upp en brygga, fylla på sand vid stranden och se över parkmöblemang. Planering av projektet pågår med genomförande under hösten 2023. Förvaltningen deltar i trafikkontorets arbete med cykel- och gångprojektet längs Kungsholms strandstig och bevakar och värnar gröna värden. Den första sträckan för breddning, mellan Tekniska nämndhuset och Pipersgatan, har projekterats under våren och genomförande inleds under hösten. Planering för återställande av parkytorna kring Tekniska nämndhuset pågår enligt plan och samordnas med fastighetskontoret och trafikkontoret.

I syfte att öka trivsel och trygghet har markarbeten för förstärkt belysning i delar av Fredhällsparken inletts under våren. Trafikkontoret leder och bekostar arbetet. Förvaltningen har, tillsammans med trafikkontoret, även planerat för förstärkt belysning i delar av Kronobergsparken. Trafikkontoret avser genomföra förbättringarna under året. Förvaltningen

har under våren inlett arbetet med att utreda förutsättningarna för evenemang och upplåtelser i Råambshovsparken, i syfte att tydliggöra parkens förutsättningar och arbetssätt. Upprustningen av Polishusparken fortsätter i enlighet med framtaget program. Markarbeten för etapp 2 har inletts under våren.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Utfall VB 2022	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor				90 %		85 %	79 %	2023
  Stockholmnarnas nöjdhet med renhållning och städning				66 %		73 %	73 %	2023
  Stockholmnarnas nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden				64 %		73 %	73 %	2023
  Stockholmnarnas nöjdhet med stadsmiljön				90 %		88 %	Tas fram av nämnd	2023

Nämndmål: 3.6.1 Kungsholmens stadsdelsområde är en trygg plats genom förebyggande insatser

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en strukturerad och systematisk samverkan vilket leder till att stadsdelsområdet upplevs som rent, tryggt och attraktivt. Arbetet sker utifrån Stockholms stads båda program för trygghet och säkerhet. Förvaltningen arbetar med, samt utvecklar, relevanta och adekvata insatser för att verka brottsförebyggande och trygghetsskapande. Åtgärderna förvaltningen genomför inkluderar ett barn-, jämställdhets-, jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, och mål 16, fredliga och inkluderande samhällen, i Agenda 2030 är det trygghetsskapande arbetet prioriterat i stadsdelen.

Förvaltningen arbetar med platssamverkan som planeras och genomförs i samverkan med polisen, företagareföreningar, församlingar och andra aktörer i civilsamhället, effektiv samordning för trygghet (EST) och Trygghets- och säkerhetsrådet. Förvaltningen identifierar otrygga platser genom analys av bland annat stadens trygghetsmätningar, månadsrapporter, medborgardialoger och inkomna synpunkter och avvikelser. Kungsholmsbor och besökare har möjlighet att enkelt inkomma med synpunkter och avvikelser och uppmuntras att göra detta. Förvaltningen anordnar också trygghetsvandringar för olika målgrupper.

Förvaltningen arbetar förebyggande och uppsökande genom bland annat fältförlagt socialt

arbete och ett utvecklingsområde det uppsökande arbetet gällande spel om pengar. Förvaltningen kommer under året även öka sin kunskap om våldsbejakande extremism.

Förväntat resultat

Förvaltningens samverkan med civilsamhället, näringsidkare, regionen och polisen utvecklas. Förvaltningen skapar möjligheter och uppmuntrar kungsholmsborna och besökarna på Kungsholmen att tycka till om tryggheten i stadsdelsområdet.

Parker och grönområden på Kungsholmen upplevs som trygga.

Parker och grönområden utvecklas i dialog med invånare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen utvecklar fältassistenternas kunskapsspridande och uppsökande arbete (bland annat gällande ANDTS)	2023-01-01	2023-12-31	
Analys Fältassistenterna har träffat föräldrarna på Kungsholmens grundskola och Anna Witlocks gymnasium tillsammans med polisen och Mini Maria. Temat har varit unga och kriminalitet och ANDT-frågor.			

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

 Uppfylls helt

Analys

Förvaltningen bedömer att verksamhetsmålet med det underliggande nämndmålet kommer att uppnås under året. Kartläggning av enheternas verksamhetsplaner visar att de perspektiv som främst prioriteras är jämställdhets-, barnrätts- och tillgänglighetsfrågor samt olika former av brukardialoger. Verksamheterna lyfter flera olika arbetssätt som kartläggningar, egenkontroller, checklistor samt analys av målgruppernas brukarundersökningar, tillkommande dialog och identifiering av åtgärder. I nedanstående rubriker lyfts en del av detta arbete. Arbetet för rättigheter och delaktighet för personer med funktionsnedsättning finns att läsa under KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst.

Enligt FN:s generalförsamling är en ren, hälsosam och hållbar miljö en mänsklig rättighet (sedan juli 2022). Genom ett gemensamt utvecklingsarbete i förvaltningens arbetsgrupp för mänskliga rättigheter och Agenda 2030 undersöks kopplingarna mellan de sociala, ekonomiska och ekologiska/ klimatmässiga aspekterna av förvaltningens arbete. Arbetsgruppen kommer att se över de perspektiv som inte har givits lika stort fokus i enheternas verksamhetsplaner så som hbtqi och nationella minoriteter. Förvaltningen planerar för satsningar inom dessa områden till hösten. Inom ramen för stadens kvalitetsprogram ska en kommunikationsplan tas fram kring två av de grundläggande förhållningssätten; Stockholmarnas fokus och hållbarhet.

Jämställdhet

Förvaltningen har uppmärksammat att könsfördelningen är ojämn på fritidsgården Kuggen då allt färre flickor besöker fritidsgården. Detta är en generell trend som ses över hela Stockholm

men könsfördelningen har tidigare varit jämnare på Kungsholmen. För att undersöka anledningarna till detta har en undersökning gjorts på Kuggen. Flickorna på Kuggen fick frågor om delaktighet, trygghet och aktivitetsutbud. Resultatet visade att alla de tillfrågade flickorna känner sig trygga på Kuggen men att bara 59 procent ansåg att utbudet av aktiviteterna var bra. Flickorna fick ge exempel på aktiviteter de vill ha och svaren visade på att de vill ha mer organiserade och ledarledda aktiviteter. Förvaltningen kommer utifrån resultatet på undersökningen genomföra "tjejkvällar" på Kuggen utöver de vanliga öppettiderna. På dessa kvällar kommer det vara fokus på de aktiviteter flickorna önskat och de kommer exklusivt vara för de som identifierar sig som flickor.

Under årets första tertial har förvaltningen haft en genomgång av stadens riktlinjer om ledsagning enligt LSS och omkostnader. Förvaltningen har undersökt insatsen ledsagning ur ett jämställdhetsperspektiv. Undersökningen visar att 42 beslut har fattats och av dessa är 18 kvinnor och 24 män. Medelvärde för antalet beviljade timmar är 15 timmar i månaden för både kvinnor och män. Resultatet ger inte stöd för att enheten gör någon skillnad mellan män och kvinnor när insatsen beviljas, inte heller gällande antal timmar som beviljas. Det som framkom vid undersökningen var däremot att medelvärdet för antalet beviljade timmar är högre för ledsagning enligt SoL än enligt LSS. En tänkbar orsak till detta kan vara att alla brukare som beviljats insatsen enligt SoL är vuxna och att många av brukarna som har insatsen enligt LSS är barn och unga som fortfarande är boende i föräldrahemmet.

Barnrätt

Socialtjänstavdelningen har ett planerat barnrättsarbete under året då verksamheterna ska undersöka hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i verksamheterna. Detta ska vara klart till tertial två. Verksamheterna ska efter undersökningen utarbeta en handlingsplan till verksamhetsberättelsen för att kunna utveckla arbete utifrån identifierade utvecklingsområden. Under tertial ett har en medarbetare slutfört sin utbildning till barnrättsstrateg. Denna person håller också ett barnrättsnätverk för avdelningen där ombud för verksamheterna ingår. Nätverket håller nu på att planera inför barnrättsveckan under hösten.

Förskolorna arbetar främst med barnkonventionen genom läroplanens målområden Normer och värden och Barns delaktighet och inflytande. Varje förskola konkretiserar egna mål utifrån dessa områden som följs upp i tertialrapporter och verksamhetsberättelsen. Inför barnkonventionens dag, som är den 20 november uppmärksammar förskolorna barnkonventionen och samtalar med barnen om deras rättigheter utifrån olika artiklar.

Hbtqi-personers rättigheter

Förvaltningens hbtqi fritidsgård Lili, har ansökt om, och beviljats, projektmedel från Socialstyrelsen tillsammans med Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Målet med projektet är att kunna bedriva fritidsgård för målgruppen på internet, detta för att främja psykisk hälsa och bryta socialt utanförskap hos målgruppen.

Nationella minoriteter

Genom olika trivselaktiviteter uppmärksammas nationella minoriteter och deras kulturer inom äldreomsorgen. Under tertialet har till exempel samerna samt sverigefinnarna uppmärksammats på olika sätt i verksamheterna.

Lokalt demokratiarbete

Alla verksamheter inom äldreomsorgen har planerade brukardialoger där deras synpunkter och önskemål inhämtas. Jämställdhetsanalyser ska göras när resultatet från Socialstyrelsens brukarundersökning Vad tycker de äldre om äldreomsorgen? kommer.

Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning genomförs brukardialoger i form av fokusgrupper och brukarråd. Planerat tema är bland annat resultaten från brukarundersökningen.

Parklekarna genomför trygghetsvandringar med barn och vårdnadshavare under våren för att ge dem inflytande över verksamheten. Resultaten från trygghetsvandringarna kommer att redovisas i tertialrapport två.

Förskolorna arbetar på olika sätt för att ge barnen inflytande i verksamheten och under året kommer de att utveckla matråd med barn, personal och kockar.

Pensionärsrådet har sammanträtt vid flera tillfällen under tertialet och har bland annat lämnat in yttranden till nämnden inför nämndens ärendeberedning. Inom Kungsholmens- och Norrmalms regionala råd för funktionshinderfrågor har fokus initialt legat på att hitta nya former och arbetssätt för att fortsatt stärka rådets stödjande och rådgivande roll i nämndernas arbete med att genomföra Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

I samband med programarbetet inför upprustning av Vängåvans lekplats på Stora Essingen använder förvaltningen sig av medborgarbudget på försök. Medborgardialog kommer att genomföras i maj. Förvaltningen kommer att följa kommunstyrelsens arbete med utveckling av arbetssätt kring medborgarbudget för vägledning i arbetet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31	

Nämndmål: 3.7.1 Kungsholmens stadsdelsområde är jämställt, öppet och demokratiskt

 Uppfylls helt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att arbeta för att verksamheterna lever upp till mänskliga rättigheter och är fria från diskriminering. Som beskrivs under respektive verksamhetsmål arbetar nämndens verksamheter med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att vidareutveckla arbetet med jämställdhet, jämlikhet, nationella minoriteter, funktionshinderperspektivet och barnrättsperspektivet.

För att arbeta systematisk med de mänskliga rättigheterna och Agenda 2030 har förvaltningen tillsatt en organisationsöverskridande arbetsgrupp som ska följa upp verksamheternas arbete

med kartläggning och analys och se vilka perspektiv förvaltningen behöver utveckla och vilka som behöver knytas an till arbetet med den bärande principen om att ingen ska lämnas utanför.

Arbetet med att nå klimat- och miljömålen sker systematiskt inom alla verksamheter, tryggheten i stadsdelsområden utvecklas i samverkan och beredskapen inom verksamheterna stärks. Arbetet med hållbarhetsmålen ger förvaltningen möjlighet att knyta an arbetet med den uppdatering av det lokala utvecklingsprogrammet som ska inledas under året.

Delaktighet, inkludering och dialog med de verksamheterna är till för som invånare, nämndens råd, förenings- och näringsliv är viktigt. Dialogen bidrar till kvalitetsutveckling. Förvaltningen uppmuntrar till att verksamheterna utvecklar resultat- och medborgardialoger och är aktiva i olika sociala kanaler. Förvaltningen initierar trygghetsvandringar där det finns behov och välkomnar invånarens synpunkter och medborgarförslag.

Förväntat resultat

Jämställdhetsanalys finns i relevanta beslutsunderlag till nämnden

Barnkonsekvensanalys finns i relevanta beslutsunderlag till nämnden

Funktionshinderperspektivet finns med i relevanta beslutsunderlag till nämnden

Nämndens råd är aktiva

Det strategiska arbetet med Agenda 2030 utvecklas

Synpunkter tas om hand och bidrar till kvalitetsutveckling

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningen ska tillsammans med Norrmalms stadsdelsförvaltning utveckla arbetet kring rådet för funktionshinderfrågor med fokus på strategiska frågor kopplade till tillgänglighet och delaktighet	2023-01-01	2023-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestations- och omslutningsförändringar	Prognos	Avvikelse
Anslag för nämndens verksamhet (netto)	1 333,3	0,0	7,4	1 340,7	0,0
Kostnader	1 686,0		6,8	1 692,8	0,0
Intäkter	-352,7		0,6	-352,1	0,0
Prognos/avvikelse före resultatdispositioner					0,0

Resultatenheternas överskott från 2022					42,4
Resultatenheternas överskott till 2024					-42,4
Prognos/avvikelse efter resultatdispositioner					0,0

Förvaltningen prognostiserar en budget i balans såväl före som efter resultatdispositioner. Prognosen för året bygger på en sammanvägning och analys av bokslut 2022, faktiskt bokförda kostnader och intäkter till och med april månad och förväntad utveckling fram till årets slut. I prognosen är hänsyn tagen till beräknade prestationsförändringar samt pågående och planerade åtgärder för en budget i balans.

De budgetmässigt större kärnverksamheterna prognostiserar att klara en budget i balans inom givna ramar utom äldreomsorgen som visar ett överskott. För de övriga budgetmässigt mindre verksamheterna såsom stadsmiljö, barn, kultur och fritid, ekonomiskt bistånd samt arbetsmarknad prognostiseras underskott som än så länge bedöms rymmas inom förvaltningens avsatta buffert samt äldreomsorgens överskott. Störst negativa avvikelse prognostiserar ekonomiskt bistånd och stadsmiljö.

I prognosen ingår beräknade budget- och prestationsjusteringar inom förskola om -1,9 mnkr och inom omsorg om funktionsnedsatta om 5,5 mnkr, sammantaget 7,4 mnkr.

Resultatenheterna förde över ett sammantaget överskott om 42,4 mnkr från 2022 till 2023. Resultatenheterna prognostiserar i denna prognos ingen överföring till år 2024.

Vid inledningen av år 2023 ses fortsatta ekonomiska konsekvenser av pandemin som påverkar förvaltningens ekonomiska prognos för helåret 2023. Den verksamhet som har påverkats mest är äldreomsorgen där behovet av antal vård- och omsorgsboendeplatser hittills är betydligt lägre än budgeterat.

Mnkr Netto	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prestationsförändringar	Prognos (före resultatöverföringar)	Prognos (efter resultatöverföringar)	Avvikelse
Nämnd och administration	50,5			50,5	50,5	0,0
Individ- och familjeomsorg	95,5			95,5	95,5	0,0
<i>varav barn och ungdom</i>	51,1			52,4	52,4	-1,3
<i>varav vuxna</i>	21,0			20,7	20,7	0,3
<i>varav socialpsykiatri</i>	22,2			21,2	21,2	1,0
<i>varav nyanlända</i>	1,2			1,2	1,2	0,0
Stadsmiljöverksamhet	18,3			23,8	23,8	-5,5

Avskrivningar	17,4			17,4	17,4	0,0
Internräntor	0,7			0,7	0,7	0,0
Förskole- verksamhet	266,9		1,9	268,8	268,8	0,0
Äldreomsorg	618,8			613,3	613,3	5,5
Stöd och service till personer med funktions- nedsättning	222,5		5,5	228,0	228,0	0,0
Barn, kultur och fritid	11,3			11,8	11,8	-0,5
Arbetsmarknad såtgärder	3,2			3,8	3,8	-0,6
Ekonomiskt bistånd	21,2			27,1	27,1	-5,9
varav handläggare	6,8			10,4	10,4	-3,6
Övrig verksamhet	7,0			0,0	0,0	7,0
Totalt	1 333,3	0,0	7,4	1 340,7	1 340,7	0,0

Nämnd och förvaltningsadministration

Nämnd- och förvaltningsadministration prognostiserar en budget i balans.

Individ- och familjeomsorg

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar sammantaget en budget i balans. Prognosen för verksamhetsområdets fyra delområden redovisas separat nedan.

Barn och ungdom

Barn och ungdomsverksamheten sammantaget prognostiserar ett underskott om 1,3 mnkr.

Myndighetsverksamheten prognostiserar ett underskott om 1,6 mnkr vilket framförallt hör samman med fler HVB-placeringar än budgeterat. Även insatserna jourhem och skyddat boende har hitintills fler placeringar än budgeterat och ligger på en betydligt högre nivå jämfört med föregående år.

Nyckeltal - loF Barn och unga Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023		Utfall 2022
		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
Insatser / antal /platser				
§12-hem	0,5	0,0	0,0	0,0
HVB	2,0	3,9	3,0	2,0
Stödboende	3,0	3,0	3,7	2,0
Familjehem	10,8	9,0	8,3	6,5
Jourhem	3,0	8,4	7,1	5,8
Skyddat boende	0,5	2,4	2,2	0,5

Förvaltningens egna familjebehandlare inklusive fältverksamhet prognostiserar ett överskott om 0,3 mnkr som hänförs till minskade lönekostnader under pågående rekrytering.

Vuxen

Verksamheten för vuxna och missbruk prognostiserar ett överskott om 0,3 mnkr. Överskottet hör främst samman med färre akutboende än budgeterat. Verksamhetens arbete med att motverka långvariga placeringar på skyddat boende genom att i de fall där det är möjligt erbjuda insatser genom förvaltningens egen öppenvård fortsätter. Antalet placeringar vid stödboende (HVB) är fler än budgeterat och fler placeringar jämfört med samma period förra året samtidigt som antal insatser inom skyddat boende och härbärge ligger på en lägre nivå än budgeterat. Kostnaderna för handläggning följer budget.

Nyckeltal - IoF Vuxna Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Insatser / antal /platser		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
§12 LVM	0,5	1,0	0,7	0,0
Behandlingshem (HVB)	1,0	0,0	0,7	0,5
Stödboende (HVB)	6,0	9,6	10,4	5,1
Skyddat boende	0,5	0,0	0,1	1,0
Härbärge	2,8	0,0	0,4	2,6

Socialpsykiatri

Socialpsykiatriverksamheten prognostiserar sammantaget ett överskott om 1,0 mnkr. Överskottet hänförs till både beställar- och utförarverksamheten.

Beställarverksamheten

Myndighetsverksamheten prognostiserar ett överskott om 0,8 mnkr vilket hänförs till något lägre kostnader för insatserna gruppboende och stödboende än budgeterat, handläggningskostnaderna följer budget.

Nyckeltal - IoF Socialpsykiatri Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Insatser / antal /platser		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
Gruppboende	5	4	3	5
Stödboende	10	8	7	9
HVB	6	7	8	6

Utförarverksamheterna

Utförarverksamheterna boendestöd och stödboende prognostiserar ett överskott om 0,2 mnkr vilket hänförs till en ökning av antal brukare.

Nyanlända

Verksamheten för ensamkommande flyktingbarn prognostiserar en budget i balans. Kostnaderna för placeringar bedöms täcka dygnschablonen från migrationsverket. Enheten

handlägger för närvarande placeringar för 7 barn, till årsskiftet beräknas antal barn vara ca 6 st.

Nyckeltal - EKB	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal ensamkommande barn		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
Totalt antal barn	10	7	9	12

Förskoleverksamhet

Förskoleverksamheten prognostiserar en budget i balans såväl före som efter resultatdispositioner. I prognosen har hänsyn tagits till beräknade prestationsförändringar och budgetjusteringar i form av barnomsorgsgarantin samt kompensation för höga hyror.

Antalet inskrivna förskolebarn har minskat successivt under de senaste åren och prognostiseras vara lägre än tilldelade budgetmedel varför prestationsförändringarna beräknas uppgå till -6,0 mnkr för år 2023, denna förändring har förvaltningen räknat med i samband med budgetering inför verksamhetsåret. Hittills under året har antalet inskrivna barn följt verksamhetens budgeterade planering.

Genomsnittet av antalet inskrivna barn för perioden januari-april år 2023 är 1 628 barn att jämföra med samma period föregående år som var 1 644 barn, vilket är 16 färre inskrivna barn. Fördelningen mellan antal inskrivna barn i kommunala och privata förskolor är cirka 52/48.

De förskolor som har Fastighetskontoret som hyresvärd har fått ca 60 procents hyreshöjning där den största ökningen består av ökande kapitalkostnader då internräntan höjts från 0,5 procent till 2,2 procent, detta innebär en ökning av hyreskostnaderna för verksamheten med ca 1,0 mnkr och ska inrymmas i tilldelad schablon.

Resultatenheterna sammantaget överförde ett överskott om 21,8 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar en oförändrad resultatfond.

Nyckeltal - Förskola	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal inskrivna barn		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
1-3 år fsk	799	783	759	726
4-5 år fsk	765	865	869	918
Totalt	1 564	1 648	1 628	1 644

Äldreomsorg

Verksamhetsområde äldreomsorg prognostiserar sammantaget ett överskott om 5,5 mnkr före respektive 5,5 mnkr efter resultatdispositioner vilket är en avvikelse på 0,9 procent jämfört med budget. Pandemins ekonomiska effekter ses fortfarande inom äldreomsorgen, framförallt genom färre köp av vård- och omsorgsplatser jämfört med tilldelade medel och intern budget, detta påverkar framförallt beställarens ekonomiska prognos. Dock är verksamhetens överskott av engångskaraktär då en successiv ökning av antalet platser prognostiseras för året och antas återgå till ungefär samma läge som innan pandemin liksom det gjort på de flesta andra stadsdelar.

Beställare äldreomsorg

I april månad ger myndighetsverksamheten biståndsbedömda insatser till 1 807 personer vilket är drygt 50 personer fler jämfört med samma månad förra året. Ökningen ses framför allt inom insatsen trygghetslarm. Beställarverksamheten prognostiserar ett överskott som framförallt hänförs till färre köp av vård- och omsorgsboendeplatser är budgeterat. Budget för 2023 är beräknad till ett genomsnitt av 427 platser, under april köptes 410 platser och under första tertiet i år köptes i genomsnitt 413 platser att jämföra med föregående år som var 408 platser för samma period. Förvaltningens bedömning är att antalet personer med denna insats kommer att öka. Då varje årsplats för vård- och omsorgsboende kostar ca 850 tkr tillämpas försiktighetsprincipen i årets första prognoser. Antalet personer i behov av servicehus är budgeterat till 69 stycken, genomsnittet första tertiet var 71 platser att jämföra med föregående år som var 65 platser. Gällande hemtjänsten ses under senaste månaderna en ökning antalet personer med denna insats. I den ekonomiska prognosen ingår en successiv ökning under året av samtliga insatser.

Nyckeltal - Äldreomsorg Beställarperspektiv	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
Antal personer/mån.insatser/timmar		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
Tot antal personer med insats		1 807	1 806	1 718
Vård- och omsorgsplatser	427	410	413	408
Servicehus	69	72	71	65
Dagverksamhet	60	52	48	61
Hemtjänst	926	908	901	896
Utförda hemtjänst timmar		26 247	26 566	26 478

Utförare äldreomsorg

Sammantaget visar utförarenheterna en budget i balans. Samtliga utförarenheter utom hemtjänsten prognostiserar ett överskott eller en budget i balans. Beläggingsgraden ligger enligt budgetnivå vilket innebär att intäkterna har varit stabila under första tertiet.

Utförarverksamheterna har ansökt om olika stimulansmedel för år 2023, besked om de har beviljats medel sker troligtvis efter sommaren.

Förvaltningen har inom vård- och omsorgsboende fortfarande ett antal lägenheter tillfälligt tomställda, planen är att två av avdelningarna ska öppnas i slutet av året.

För närvarande säljer Kungsholmens två vård- och omsorgsboenden cirka 40 procent av platserna till Kungsholmens beställarverksamhet resterande platser till övriga stadsdelar och andra kommuner. Kungsholmens två servicehus säljer ca 30 procent av platserna till Kungsholmens beställarverksamhet och resterande platser till andra stadsdelar.

Resultatenheterna sammantaget överförde ett överskott om 15,5 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar en oförändrad resultatfond.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet stöd- och service till personer med funktionsnedsättning prognostiserar

en budget i balans såväl före som efter resultatdispositioner. Såväl beställarverksamheten som utförarverksamheterna prognostiserar en budget i balans.

Beställare stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Myndighet och ledning prognostiserar en budget i balans avseende såväl handläggning som insatser. De senaste årens arbete med att prisförhandla placeringar med höga kostnader utanför ramavtalet ger fortfarande god effekt, för närvarande ses i stort sett ingen avvikelse i förhållande till schablonersättningen. Ett nytt avtal avseende resor tecknades i slutet av föregående år. Det nya avtalet har inneburit lägre kostnaderna för resor till och från daglig verksamhet än budgeterat.

Prestationsjusteringarna och därmed slutlig budget kommer att beräknas först efter årets två mätillfällen i mars och augusti för brukare inom LSS-verksamheterna.

Nyckeltal - Stöd och service till pers. med funktionsnedsättning	Planering 2023	Utfall 2023		Utfall 2022
		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
Beställarperspektiv				
Vuxenboende SoL	10	11	11	9
Hemtjänst SoL	79	74	75	83
Vuxenboende LSS	99	103	100	97
Barnboende LSS	1	1	1	2
Daglig verksamhet	157	157	157	146
Kostnader för resor tkr/mån	650	580	515	896

Utförare stöd- och service till personer med funktionsnedsättning

Utförarenheterna totalt sett prognostiserar en budget i balans. Resultatenheterna överförde ett överskott om 4,4 mnkr från 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar en oförändrad resultatfond.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet barn, kultur och fritid prognostiserar ett underskott om 0,5 mnkr vilket är en avvikelse med 4,4 procent.

Verksamheten består bland annat av barn och ungdomsverksamhet så som exempelvis parklekar, fritidsgårdar, kolloverksamhet samt konsumentvägledning, föreningsbidrag, kultur och nationaldagsfirande. Inom verksamhetsområdet finansieras även idéburet offentligt partnerskap (IOP).

Underskottet hänförs till att kostnaderna för nationaldagsfirandet prognostiseras bli högre än budgeterat samt att kostnaderna i samband med projekt uthyrning av möteslokaler till föreningar inte täcks av intäkterna.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamheten arbetsmarknadsåtgärder prognostiserar ett underskott om 0,6 mnkr vilket är en avvikelse med 18,8 procent. Underskottet hör samman med en ambitionshöjning avseende ytterligare 75 ferieplatser för ungdomar vilket motsvarar 0,6 mnkr. Tilldelad budget via

fördelningsnycklarna motsvarade ca 150 ferieplatser, målet för förvaltningen höjs till 225 platser.

Nyckeltal - Arbetsmarknadsåtgärder	Planering 2023	Prognos 2023	Utfall 2022
		Totalt jan-dec	Totalt jan-dec
Antal feriearbetare	150	225	213

Övriga insatser inom arbetsmarknadsåtgärder är bland annat Stockholmsjobb och OSA (offentligt skyddat arbete). Förvaltningen har under första tertialet haft ca 8 OSA platser att jämföra med samma period förra året som var 10 stycken.

Nyckeltal - Arbetsmarknadsåtgärder	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
		April	Snitt jan-apr	Snitt jan-apr
OSA platser	9	8	8	10

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet ekonomiskt bistånd prognostiserar ett underskott om 5,9 mnkr -27,8 procents avvikelse mot tilldelad budget vilket är en försämring med 0,3 mnkr jämfört med föregående månad. Delar av underskottet 3,6 mnkr hänförs till betydligt högre handläggningskostnader än budgeterat. Resterande hänförs till fler hushåll med ekonomiskt bistånd samt högre kostnader för vandrarhemsliknande boende än budgeterat. I prognosen ingår budgethållningsåtgärder som följs upp månadsvis. Tilldelade budgetmedel via fördelningsnycklarna motsvaras av 110 hushåll med ett medelbidrag på 11 500 kronor.

I mars månad ökade antalet hushåll med försörjningsstöd med 11 stycken då fick 150 hushåll försörjningsstöd att jämföra med budget om 110 hushåll. Genomsnittligt antal hushåll med försörjningsstöd för perioden januari-mars var 143 hushåll att jämföra med samma period föregående år som var 162 hushåll, vilket är en minskning med 19 hushåll.

Det genomsnittliga medelbidraget för mars var 11 246 kronor att jämföra med budgeterat 11 500 kronor. Genomsnittligt bidrag för perioden januari-mars var 10 879 kronor att jämföra med samma period föregående år som var 11 261 kronor. (se även bilaga 2).

Verksamheten ekonomiskt bistånd finns organisatoriskt inom Östermalms stadsdelsförvaltning som hanterar denna verksamhet för Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsnämnder.

Nyckeltal - Ekonomiskt bistånd	Planering 2023	Utfall 2023	Utfall 2023	Utfall 2022
		Mars	Snitt jan-mars	Snitt jan-mars
Antal bidragshushåll Kungsholmen	110	150	143	162
Utbetalat försörjningsstöd (tkr per månad)	1 267	1 687	1 557	1 829
Medelbidrag Kungsholmen (kr/mån)	11 500	11 246	10 879	11 261
Medelbidrag Staden (kr/mån)	11 100	10 698	10 731	10 231

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamheten prognostiserar ett underskott om totalt 5,5 mnkr vilket är en avvikelse mot budget med cirka 30,1 procent av driftkostnaderna dvs. exklusive avskrivningar och internränta.

Tilldelade utnycklade budgetmedel täcker inte verksamhetens kostnader som till en stor del är fasta kostnader samt en del av säkerhetskaraktär. Detta innebär att åtgärder måste genomföras för att bland annat undanröja säkerhetsrisker. Från och med år 2023 finns inte längre möjligheten att begära budgetjustering för kostnader kopplade till sanering av bosättningar i samband med tertialrapport 2, detta bidrar delvis till underskottet, viss kompensation för detta fördelades i budget 2023, men tillskottet motsvarar inte de prognostiserade kostnaderna för detta.

Underskottet hör även samman med indexuppräknings om cirka 16 procent avseende befintliga avtal vilket motsvarar ca 1,5 mnkr. Underskottet hänförs även till behov av naturvårdande insatser exempelvis slyröjning samt inmätning och inventering av träd. Det finns även en underhållsskuld avseende underhållsåtgärder på lekplatser och övrig utrustning som bänkar, möbler och papperskorgar. Även ökade kostnader för att hantera skador på träd efter snöfallet i november 2022.

Verksamheten finns organisatoriskt inom Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Övrig verksamhet

Under övrig verksamhet har det budgeterats en reserv för eventuell underskottstäckning för oförutsedda kostnader om 7,0 mnkr vilket motsvarar ca 0,5 procent av stadsdelens totala budget. För närvarande täcker denna reserv underskottet inom de budgetmässigt mindre verksamheter som prognostiserar ett underskott.

Resultatenheter

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttobudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Socialpsykiatri	6 680,0	-668,0	0,0	668,0
Kungsholmens södra förskoleområde	63 200,0	-5 897,0	0,0	5 897,0
S:t Görans förskoleområde	58 600,0	-5 440,0	0,0	5 440,0
Hornsbergs förskoleområde	66 280,0	-6 628,0	0,0	6 628,0
Marieberg och Essingeöarnas förskoleområde	40 000,0	-3 831,0	0,0	3 831,0
Pilträdet Servicehus	66 100,0	-6 365,0	0,0	6 365,0
Fridhemmet Servicehus	59 100,0	-5 148,0	0,0	5 148,0

Resultatenhetens namn	Resultatenheternas bruttbudget 2023	Resultatöverföring från 2022 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknat resultat 2023 Överskott (-) Underskott (+)	Beräknad resultatöverföring till 2024 Överskott (+) Underskott (-)
Alströmerhemmet vård- och omsorgsboende	74 700,0	-3 965,0	0,0	3 965,0
Serafen vob ny för 2023	127 900,0	0,0	0,0	0,0
Kungsholmens dagliga verksamhet	21 580,0	-2 158,0	0,0	2 158,0
Service- och gruppboendestäder	47 922,0	-2 271,0	0,0	2 271,0
Summa resultatenheter	632 062,0	-42 371,0	0,0	42 371,0

För stadens resultatenheter gäller att enheter som redovisade budgetöverskott i bokslutet 2022 får disponera detta under 2023. Omvänt gäller om enheten redovisade ett budgetunderskott i bokslutet så måste det täckas under 2023. Resultatenheterna får ta med sig 100 procent av såväl över- som underskott till nästkommande år, men maximalt 5 procent av bruttbudgeten innevarande år. Enhetens ackumulerade överskott får inte överstiga 10 procent av bruttbudgeten.

Inom förvaltningen finns elva resultatenheter varav en är nyinrättad inför år 2023. Sammantaget överfördes 42,4 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna sammantaget beräknar i denna rapport inte överföra 42,4 mnkr det vill säga en oförändrad resultatfond till år 2024.

Individ och familjeomsorg, socialpsykiatri

Förvaltningens utförarverksamhet inom socialpsykiatri är en resultatenhet. Enheten förde över ett överskott om 0,7 mnkr från år 2022 till 2023. Resultatenheten prognostiserar en oförändrad resultatfond till år 2024.

Förskoleverksamhet

Förvaltningen har fyra förskoleområden och samtliga är resultatenheter. Sammantaget överförde resultatenheterna ett överskott om 21,8 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar en oförändrad resultatfond till år 2024.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen har två verksamheter inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning som är resultatenheter, varav en nyinrättades inför år 2022. Sammantaget överfördes 4,4 mnkr från år 2022 till år 2023. Resultatenheterna prognostiserar en oförändrad resultatfond.

Äldreomsorg

Förvaltningen har tre resultatenheter inom verksamhetsområdet äldreomsorg, två servicehus och samt två vård- och omsorgsboende. Resultatenheterna förde över ett överskott om 15,5 mnkr från år 2022 till år 2023. Äldreomsorgens resultatenheter prognostiserar en oförändrad

resultatond till år 2024.

Investeringar

Mnkr	Budget	Begärda budgetjusteringar	Prognos	Avvikelse
Parkinvesteringar	5,3		5,3	0,0
Parkreinvesteringar	2,6		2,6	0,0
Nycklade medel Stadsmiljö	6,3		6,3	0,0
Klimatinvesteringar	0,3		0,3	0,0
Trygghetsinvesteringar	0,0		0,0	0,0
Övriga investeringsmedel	1,6		1,6	0,0
Maskiner & inventarier	3,9		3,9	0,0
Totalt investeringar	20,0	0,0	20,0	0,0

Stadsdelsnämndens investeringsbudget för 2023 är 20,0 mnkr varav 3,9 mnkr avser maskiner och inventarier. Verksamheten prognostiserar en budget i balans.

Investeringar exkl. parkinvesteringar

Mnkr	Budget 2023	Prognos T1	Budget-justering	Avvikelse
Maskiner & inventarier				
Maskiner & inventarier	3,9	3,9		0
Totalt	3,9	3,9	0	0

Uppföljning investeringar stadsmiljö

Mnkr	Budget 2023	Prognos T1	Budgetjustering	Avvikelse	Beskrivning
Parkinvesteringar (centrala medel)					
Polishusparken	3,3	3,3			Genomförande av upprustning etapp 2
Luxparken	0,5	0,5			Reinvesteringsprogram
Vängåvans lekplats	1,5	1,5			Program för upprustning
Parkreinvesteringar (centrala medel)					
Polishusparken	2,0	2,0			Genomförande av upprustning etapp 2
Kungsholms strand vid Tekniska nämndhuset	0,6	0,6			Start av genomförande av upprustning
Nycklade medel					
Karlbergskanalen strandpromenad	1,7	1,3		0,4	Utredning av stabilitet, programarbete

Mnkr	Budget 2023	Prognos T1	Budgetjustering	Avvikelse	Beskrivning
Rålamshovsparken	1,3	2,6		-1,3	Ny klätterlek parkleken, garantiskötsel Snurran och Regnparken
Kronobergsparken	1,0	0,9		0,1	Upprustning släntrutsch och kringområde.
Smedsuddbadet	0,3	0,3			Brygga, strand och möblering
Kristinebergs strandpark	0,7	0,6		0,1	Ny Gångväg, renovering släntrutsch.
Fredhäll och Marieberg	0,1	0,3		-0,2	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, träd, stränder, bad
Västra och östra Kungsholmen	0,8	0,2		0,6	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, träd, stränder, bad.
Lilla och Stora Essingen	0,4	0,1		0,3	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, stränder, bad.

Klimatinvesteringar

Karlbergskanalens strandpromenad	0,3	0,3			
Övriga investeringsmedel					
Stockholm vid vatten	1,1	1,1			
Biologisk mångfald	0,5	0,5			
Totalt	16,1	16,1	0,0	0,0	

Stadsdelsnämnden ansökte i samband med verksamhetsplan 2023 om budgetjustering om totalt 1,9 mnkr för investering i park. Dessa har erhållits och fördelar sig enligt följande:

Klimatinvestering – Karlbergskanalens strandpromenad - Erosionssäkring vid skyfall för minskad risk för ras och skred, programarbete. 0,3 mnkr

Biologisk mångfald – Träd- och buskplanteringar, nya brynmiljöer och död ved på Smedsudden. 0,5 mnkr

Stockholm vid Vatten – Ökade vistelsevärden vid Fredhällsbadet 0,2 mnkr

Stockholm vid vatten – Ökade vistelsevärden vid Smedsuddsbadet. 0,3 mnkr

Stockholm vid vatten – Karlbergskanalens strandpromenad - ökade vistelsevärden, tillgänglighet och säkerhet, programarbete. 0,6 mnkr

Stadsdelsnämnden ansökte i samband med VP 2023 om överflyttning av parkinvesteringsmedel för Polishusparken om 0,3 mnkr. Budgetjustering har godkänts.

Karlbergskanalens

Förvaltningen ser allvarligt på de stabilitetsproblem som föreligger längs delar av Karlbergskanalens strandpromenad, men ser också fortsatt ett stort problem kring finansieringen. De höga utredningskostnaderna medför att andra angelägna upprustningar inom stadsdelsområdet måste prioriteras ner och framförallt kommer de förväntade

genomförandekostnaderna inte att rymmas i den ordinarie budgeten. Under 2022 installerades mätutrustning för att löpande kunna kontrollera grundvattennivåer och eventuella jordrörelser. Mätning behöver fortgå tills att stabiliserandeåtgärder kan vidtas. Mätningar och bevakning av larm innebär en extra kostnad om ca 300 000 kr/år.

Förvaltningen ser en möjlighet att kunna genomföra projektet i sin helhet inom mandatperioden, förutsatt att medel utöver ordinarie budgetram kan erhållas.

Rålambshovsparken

Justerad prognos jämfört med VP, avser upprustning för den stora klätterleken i parkleken som blir mer kostsam än tidigare förväntat. Detta beroende på generella prisökningar, indexreglering samt svårigheten att etappindela projektet.

Upphandling av årsentreprenör för parkinvesteringar

Den pågående upphandlingen avseende Årsavtal för markarbeten och parkinvesteringar har överprövats vilket gjort att kontrakt ej kunnat tecknas enligt tidsplan. Planering sker för upphandlingens olika utfall.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Inget att rapportera

Verksamhetsprojekt (driftprojekt)

Omslutningsförändringar

Nämnden begär inga omslutningsförändringar i tertialrapport 1.

Budgetjusteringar

Nämnden begär inga budgetjusteringar i tertialrapport 1.

Medel för lokaländamål

Övrigt

Särskilda redovisningar

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Utifrån revisorernas granskning arbetar socialtjänstavdelningen sedan 2022 med att stärka det systematiska kvalitetsarbetet. Detta syns bland annat i verksamhetsplanen där avdelningen har arbetat för en tydligare planering för egenkontroller och brukardialog. Som goda exempel kan fokusgrupp för brukare inom daglig verksamhet och enkät till flickor på fritidsgården

utifrån jämställdhet nämnas.

Inom enheten för stöd och service i hemmet pågår ett stort arbete med att skapa en ny struktur och revidera alla stödpärmar. Vidare har rutiner för introduktion av nya medarbetare reviderats. Tre enheter inom socialtjänstavdelningen kommer att delta i kvalitetsutmärkelsen under 2023.

På avdelningen har en genomgång av avvikelser gjorts, detta utifrån att förvaltningen ser att det finns ett utvecklingsområde avseende detta.

Arbetet med Aktivt medarbetarskap fortsätter under 2023, under årets första tertial har avdelningen haft tre fokusområden, *vilka är rätt från mig, skapa fokus för mig själv* samt *ta hand om frustration*. Återkoppling från enheterna visar bland annat att det är uppskattat med presentationerna och efterföljande dialog.

Synpunkter och klagomål

Förskola

Under tertial ett har det inkommit 20 synpunkter och klagomål på förvaltningens förskolor. Sex av dem gäller kvalitet, fyra bemötande och tio gäller annat. Vid samtliga klagomål har vårdnadshavare kontaktats via mail eller telefonsamtal. Rektorerna har även tagit upp synpunkterna med pedagogerna.

Socialtjänst

Under första tertialet har nio klagomål tagits emot. Det har kommit in klagomål till alla enheter förutom en. Klagomålen handlar om brister i bemötande, handläggning och utförande av insats. Klagomålen har utretts och de klagande har fått återkoppling. Exempel på åtgärder som har skett är erbjudande om byte av handläggare, genomgång av rutiner och genomgång av dokumentation. Det går inte att se någon trend i klagomålen utan de rör olika saker.

Äldreomsorg

Redovisningen för äldreomsorgen avser beställarenheten, utförarenheterna i egen regi och på entreprenad. Totalt har det under tertialet kommit in 66 synpunkter vilket är en ökning jämfört med föregående år vilket tyder på att fler känner till vart de ska vända sig med förbättringsförslag. Inom utförarverksamheterna rör synpunkterna framför allt brister i kvalitet vid utförande av insatser som till exempel vid serviceinsatser. Alla enheter har tagit kontakt med brukare och/eller anhöriga som lämnat synpunkter och klagomål för att samtala om och redovisa de åtgärder som vidtagits. Synpunkterna har vanligen åtgärdats genom samtal med medarbetare och genomgång av rutiner.

Parkmiljö

Under perioden har totalt 415 synpunkter inkommit. Felanmälningar utgör den största kategorin med 253 anmälningar. 93 avser frågor, 41 klagomål, 25 idéer och tre beröm. Antalet synpunkter har ökat i jämförelse med samma period föregående år (361). Det har även upptäckts att en del av de felanmälningar som rör gata och som ska registreras hos trafikkontoret har registrerats som felanmälningar i stadsdelsförvaltningens statistik, vilket ger en felaktig bild av antalet felanmälningar som rör parkmark. Förvaltningen kommer därför utreda detta framöver för att kunna ta ut mer rättvisande statistik av inkomna felanmälningar som rör parkmark. Många av de synpunkter som rör parkmark handlar om slitage på

lekutrustning och utegym och underhåll i parkerna generellt, vilket delvis beror på det höga besöksstrycket i parkerna på Kungsholmen.

Ett antal synpunkter under perioden har också rört nedskräpning i Kronobergparken på grund av trasiga papperskorgar, som nu åtgärdats, samt olagliga tjuvtippar. En del synpunkter har också rör skadade träd till följd av det kraftiga snöfallet som skedde under hösten. Många frågor har gällt stadsodling.

Avvikelser och lex Sarah

Inom socialtjänsten verksamheter har tio avvikelser rapporterats under årets första tertial inom både SoL och LSS. En sammanställning av avvikelserna visar att de är av olika karaktär men övergripande rör det sig om brister vid utförande av insats och brister i bemötande.

Verksamheten som drivs på entreprenad rapporterar fem avvikelser, de flesta avseende uteblivna stödinsatser utifrån frånvarande personal. Trots brister i rapporteringen av avvikelser har antalet Lex Sarah ökat de senaste åren. Detta tros vara på grund av ökad kunskap om Lex Sarah i verksamheterna. Under året fyra rapporter enligt Lex Sarah inkommit. Tre händelser har bedömts som allvarligt missförhållande eller risk för allvarligt missförhållande och har anmälts till IVO.

Verksamheter inom äldreomsorgen har rapporterats totalt 114 avvikelser enligt Socialtjänstlagen vilken är i samma nivå som föregående år. Att avvikelser rapporteras tyder på ett väl fungerande kvalitetsarbete där brister uppmärksammas och åtgärder vidtas. Beställarenhetens avvikelser rör framför allt handläggning och dokumentation samt hantering av jourtelefonen. Inom utförarenheterna rör avvikelserna framför allt omvårdnad till exempel överanvändande av handskar och mat och måltider. Vid varje avvikelse genomförs lämpliga åtgärder till exempel samtal med medarbetare och genomgång av rutiner på arbetsplatsträffar. Vid avvikelser som sker hos entreprenör eller privat utförare samverkar förvaltningen med respektive utförare för att tillsammans säkerställa att adekvata åtgärder vidtas.

Under perioden 1 januari till 31 mars 2023 har det inom äldreomsorgen rapporterats 341 avvikelser enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) vilket är oförändrat jämfört med samma period 2022. Verksamheterna har hittills genomfört tre internutredningar vid misstanke om vårdskada varav en har anmälts till IVO. Händelsen som anmälts har handlat om brist i hälso- och sjukvårdsinsatser vid trycksår.

Inom äldreomsorgen har det inkommit tre rapporter enligt lex Sarah varav en händelse bedömdes som risk för missförhållande. Den andra händelsen avskrevs eftersom det var uppenbart att den inte gällde ett missförhållande och den tredje händelsen är under utredning. Vid varje lex Sarah utredning som resulterar i ett missförhållande eller risk för missförhållande tas lämpliga åtgärder fram för att minska risken för likande händelser sker igen.

Incidentrapportering (IA)

Inom förskoleavdelningen har 37 stycken händelser rapporterats, socialtjänsten 14 händelser och äldreomsorgen 38 händelser. Övriga är inom förvaltningsadministration.

Personuppgiftsincidenter

Sex personuppgiftsincidenter har rapporterats i IA varav en har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Ann-Christine Hansson

Datum

2023-05-25